

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, zatejino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rekopisov ne vračamo. Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-08. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.021.

Št. 53a

Ljubljana, četrtek, dne 5. marca 1931

Leto II.

Ramsay MacDonald, predsednik angleške vlade, čigar indijska politika je zmaga.

Trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Češkoslovaško

Praga, 4. marca. d. Trgovinsko-politična politična pogajanja med Češkoslovaško in Jugoslavijo so se formalno zaključila. Nova pogodba, ki se je sklenila na podlagi obojestranskih koncesij in ki ima poleg gospodarskega tudi poseben političen pomen, bo že jutri podpisana.

Razpust turškega parlamenta

Ankara, 4. marca. d. Predsednik republike se je odločil, da razpusti parlament.

Važnost rimskega sporazuma

London, 4. marca. AA. Na današnji seji spodnje zbornice je zunanji minister Henderson v svojem poročilu o pomorskih pogajanjih v Parizu in Rimu rekel, da je bil dosežen sporazum v vseh vprašanih, ki so ostala neresena po londonski pomorski pogodbi. Če pred rimskim sporazumom so se vršila daljša pogajanja med francoskimi in italijanskimi strokovnjaki, ki so imela namen preprečiti možnost nadaljnjega pomorskega oboroževanja, ki bi se gotovo začelo, če bi ne bil sklenjen sporazum v Rimu.

Odnosaji med Anglijo in Vatikanom

London, 4. marca. n. Včeraj je bila v zgornji zbornici debata o odnosih med Foreign office in Vatikanom. Govoril je med drugimi tudi ministri predsednik Malte lord Stikland. Obsojal je postopanje cerkvenih oblasti na Malti, ki dal delujejo za priklopitev Malte k Italiji. Navedel je, kako duhovniki odrekajo sakramente vsem ženam, ki so članice »Imperial cluba«, ki ga je osnovala njegova žena, in vsem ljudem, ki prihajajo v klub prijateljev ustave in v delavski klub. Malteška stranka (Italijani) hoče preprečiti vsako delo in povratek k normalnemu položaju, ker ve, da s svobodnimi volitvami ne more doseči uspeha.

Prav tako energično je govoril tudi kolonialni minister. Tudi ta je obžaloval, da ne more angleška vlada kljub vsemu svojemu stremeljenju priti do dobrih odnosov z Vatikanom.

Kralj Zogu pojde z Dunaja v Italijo

Dunaj, 4. marca. AA. Po končanem zdravljenju se bo albanski kralj Zogu napotil v Gornjo Italijo, kjer bo nadaljeval z zdravljenjem do popolnega okrevanja. Italijanska vlada mu je na predlog Mussolinija poklonila ob jezeru Como krasno vilo.

Nesrečen zakon hčere belgijskega kralja

Bruselj, 4. marca. AA. Tukajšnji listi poročajo, da je zakon italijanskega prestolonaslednika s hčerko belgijskega kralja nenavadno nesrečen. Med zakoncema so izbruhili hudi spori. Iz poučenih krogov poročajo, da je belgijski kralj opetovano vplival na svojo hčerko, naj bi ne zapustila svojega moža. Z druge strani pa poročajo, da je belgijski kralj sedaj naprosil poročajo, naj omogoči ločitev tega zakona.

Preganjanje hrvatskega klera v Istri

Pazin, 4. marca. v. Včeraj je tukajšnje sodišče obsodilo župnika Leopolda Jurec iz Trviča pri Pazinu na 100 lir globe in prav tako cerkovnika Karla Martinčiča iz Berma, češ da sta prekršila 114. člen zakona o javni varnosti in zaščiti države, ker bi naj bila na prepovedan način prodajala razne publikacije in tiskovine. Slučaj župnika Jurec in cerkovnika Martinčiča so izročili pazinskemu sodišču tamkajšnji karabinerji, ki so pri župniku in cerkovniku zaplenili nekaj kopij slovenskih publikacij, izdanih in tiskanih deloma v Italiji, deloma pa v inozemstvu. Karabinerji so ju zatožili, da sta prodajala brez dovoljenja te publikacije ljudem iz Trviča, Berma in drugih okoliških krajev. Zatožili pa so jih predvsem zaradi tega, ker sovražita, kakor je rečeno v obtožnici, Italijo in fašistični režim.

Karabinerji so povpraševali med vaščani in izsilili iz njih izpoved, da je knjigo prodajal tudi župnik Josip Gortan, ki bi naj bil ljudem celo vsiljeval knjige iz Gorice, Zagreba in Celja. Tudi Gortana so izročili sodišču.

Sporazum med Anglijo in indijskimi nacionalisti

Uspešen zaključek pogajanj med indijskim podkraljem in Gandhijem - Velik uspeh MacDonaldove politike - Ogromen vtis vesti o sporazumu

Newdelhi, 4. marca. AA. V sredo ob 1:30 indijskega časa je prišlo med indijskim kraljem Irwinom in voditeljem indijskih nacionalistov Gandhijem do popolnega sporazuma. Podkralj je dovolil, da bodo pridobivale sol osebe, ki žive ob morski obali. Doslej je bilo pridobivanje soli izključna pravica solnega monopola. Vsem, ki so bili obsojeni zaradi propagande za državljansko neposlušnost, bodo vrnjena zaplenjena posestva.

Veliko zaslug imajo na tem sporazumu zmerni indijski voditelj kongresa Sastri in trije člani indijske konference, ki so preprečili kongres, da je sporazum med Indijo in Anglijo nujno potreben in da bi bilo škoda opustiti tako ugodno priliko za rešitev spornih vprašanj, ki so motila pri-

jateljsko sožitje med obema narodoma. Vest o doseženem sporazumu je napravila povsod ogromen vtis.

Angleški konservativni krogi ostro obsojajo indijskega podkralja Irwina, ker je pristal na Gandhijeve zahteve ter dovolil, da pridobiva obrežno prebivalstvo sol. Sedanjji angleški vladi prijazni krogi pa poudarjajo, da je dosegel MacDonald s svojo politiko v Indiji velik uspeh, kar je sad njegovega nadvse pomirljivega stališča na indijski konferenci, ki je napravilo celo na ekstremne indijske nacionaliste ugoden vtis. Angleški gospodarski krogi si obetajo od sporazuma z Indijo velikih koristi ter menijo, da se bo bojkot angleškega blaga znatno omilil.

London, 4. marca. AA. Na sprejemu, ki

mu ga je priredilo indijsko narodno društvo v Londonu je bodoči indijski podkralj lord Willingdon dejal, da se čuti zelo srečnega, da se bo lahko vrnil v Indijo, kjer si je pridobil veliko prijateljev. Dalje je izrazil mnenje, da mora postati Indija enakopraven član britskega imperija. To mora imeti pred očmi vsakdo, ki prevzame v Indiji kako odgovorno mesto. Končno je izrazil Willingdon upanje, da se bodo prijateljske vezi med Anglijo in Indijo utrdele in da se bodo Indijci prepričali, da Angleži odkritosrečno žele priznati Indiji enakopravnost z drugimi britskimi dominijoni.

Novi Delhi, 4. marca. d. Izvršilni odbor kongresa je soglasno sprejel sporazum, ki sta ga sklenila podkralj in Gandhi.

Dva poraza Brüningove vlade v parlamentu

Vsled skupnega nastopa socijalnih demokratov in komunistov je ostala vlada dvakrat v manjšini - Poraz vlade ne bo imel resnih posledic

Berlin, 4. marca. AA. Zaradi odhoda narodnih socialistov in nemških nacionalcev iz parlamenta so bile meščanske stranke poražene od socijalnih demokratov in komunistov. Na glasovanje je namreč prišel predlog socijalnih demokratov, da se dovoli letno uvoz 20.000 ton zmrzlega mesa brez carine. Ta predlog je med debato nemški minister za prehrano Schiele odklonil, vendar pa je bil sprejet z 223 glasovi socijalnih demokratov in komunistov proti 149 glasovom meščanskih strank. Sicer je bila od komunistov predlagana nezaupnica vladi s pomočjo socijalno demokratskih glasov odklonjena, vendar pa je s tem glasovanjem Schielejev načrt, da z visokimi carinami prepreči uvoz inozemskih živil, padel v vodo. Razen tega je minister za prehrano doživel poraz tudi v

proračunski razpravi o poljedelstvu, kjer je bil sprejet predlog, ki v načelu ukinja krušni zakon. Po tem zakonu so morali peči kruh iz določene zmesi ržene in pšenične moke.

Berlin, 4. marca. AA. Proračunski odbor poslanske zbornice je proučil niz komunističnih in socijalističnih predlogov o novih davkih. Za premoženja nad 500.000 mark naj se uvede 20% obdavčitev. Podoben davek naj zadene dividende, tantjeme in sploh vse dohodke preko 50.000 mark. Vrh tega naj se preuredi lestvica dohodninskega davka.

Državni finančni minister Dietrich je svaril pred temi davki in menil, da so prizadeti že sedaj tako obdavčeni, da bi nova bremena zadela ves dobiček. Tako ravnanje pa bi moglo imeti za državne finance

škodljive posledice. Razen tega bi bil omejen kredit. Predlogi so v nasprotju s politiko državne vlade, ki želi gospodarsko življenje razbremeniti.

Berlin, 4. februarja. Listi menijo, da poraz vlade ne bo imel resnih posledic. Predlog o uvozu zmrzlega mesa bo najbrže odklonil zvezni svet, nakar bo potrebna za njegovo uzakonjenje dvetretjinska večina, ki pa je socijalisti in komunisti ne bodo dosegli. Politični krogi obsojajo razširjanje vesti, da bo zašla vlada pri glasovanju o mornariškem in vojnem proračunu v velike težkoče, ker so socijalisti in komunisti proti.

Nevarnost vladne krize bo najbrže odstranjena s tem, da se bodo socijalisti vzdržali glasovanja. O tem se vrše pogajanja med socijalisti in državnim kancelarjem.

Impozanten Briandov uspeh v franc. parlamentu

Proračun zunanjega ministra je bil skoro soglasno sprejet

Pariz, 4. marca. n. Vsa javnost je pod vtisom velikega uspeha, ki ga je včeraj dosegel zunanji minister Briand o priliki razprave o proračunu zunanjega ministristva v poslanski zbornici. Za proračun zunanjega ministristva je glasovalo 551 poslancev proti 14. S tem je poslanska zbornica na jasn način pokazala svojo hvaležnost napram velikemu politiku, in to baš po epohalnem uspehu, ki ga je dosegel s sklenitvijo sporazuma z Italijo. Dalekosežnost in pomen tega sporazuma niso pojasnjevali do zadnje podrobnosti, toda dejstvo je, da so priznali, da ga je Briand dosegel z razn. razn. najhujimi žrtvami: z neznatnimi koncesijami Italiji. To je danes vplivalo v prav veliki meri na javnost kot na poslansko zbornico, ki je s tako silno

večino izglasovala proračun zun. ministristva. Posojilo, ki ga bo Francija najbrže dala Italiji, ne smatrajo kot koncesijo, temveč kot nujno rezultanto naporov na poti, ki vodi do popolne konsolidacije odnosov med obema latinskima silama.

Pariz, 4. marca. n. »Journal« objavlja številke, ki jih po informacijah tega lista kaže vsebuje francosko - italijanski pomorski sporazum. Po teh statističnih podatkih bo imela Francija 85.000 ton podmornic, Italija pa 52.000, Francija 155.000 ton vojnih ladij, Italija 112.000, Francija 75.000 ton torpedolovcev, Italija 25.000, Francija 38 tisoč ton torpedovk, Italija 44.000, Francija 70.000 ton križark, Italija 40.000. Potemtakem bo francoska vojna mornarica jačja od italijanske za 140.000 ton.

Nemški zunanji minister na Dunaju

Izjava dr. Curtiusa novinarjem -- »Soglasje nemškega in avstrijskega naziranja o ciljih nadaljnje politike«

Dunaj, 4. marca. d. Nemški zunanji minister dr. Curtius je danes dopoldne posepil grad Kreuzenstein. Ko se je vrnil, je popoldne na nemškem poslanstvu sprejel dunajske in inozemske novinarje, ki jim je dal daljšo izjavo. Omenil je najprej gospodarsko krizo in poudaril potrebo skupnega dela za pobijanje krize.

Nato je govoril o Društvu narodov in je ugotovil, da Društvo narodov že dostikrat ni izpolnilo pričakovanj, ki jih je stavil vanj nemški narod. Na drugi strani pa moramo z zadovoljstvom priznati, da se je Društvo narodov že večkrat posrečilo delovati pomirjevalno. Njegova prava vrednost se bo šele pokazala, če se mu posreči rešiti naložene mu velike naloge. Kot tako smatram sedaj v prvi vrsti izvedbo razorožitve in ureditev manjšinskih vprašanj.

Končno je konstatiral dr. Curtius, da je ob svojem sedanjem posetu na Dunaju

mogel vnovič ugotoviti soglasje avstrijskih in nemških naziranj o ciljih in metodah nadaljnje politike. Tudi preko tega je z radostjo čutil harmonijo čustev pristranskega prijateljstva, ki veže nemški narod v Avstriji in v Nemčiji. Glede na veliko prošlost in z zavestjo, da je človeštvu podaril velike kulturne dobrine in da take tudi še v bodoče lahko da, koraka nemški narod v Nemčiji in v Avstriji odločno in nadejno bodočnosti nasproti. Tega sem se v teh dneh prav živo zavedel in zato je zame ta poset v Avstriji postal dogodek. C tem bom po svojem povratku v Berlin rad poročal tudi g. državnemu predsedniku in državnemu kancelarju.

Zvečer je imel dr. Curtius v avstrijskem radiu daljši nagovor, ki ga je končal z naglašanjem, da tvorijo Nemci v Nemčiji in Nemci v Avstriji — kakor je pokazala tišočletna zgodovina — skupnost usode.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 4. marca. AA. Danes od 11. do 13:30 se je vršila pod predsedstvom predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve generala Petra Živkovića seja ministrskega sveta, ki so ji prisostvovali vsi gg. ministri razen zunanjega ministra dr. Vaje Markovića, ki je v inozemstvu, in Stanka Šibenika, ki je bolan. Na seji so sklepali o tekočih zadevah.

Invalidi admiralu Guépratte-u

Beograd, 4. marca. 1. Danes je admiral Guépratte sprejel zastopnike naših invalidov, ki so mu izročili majhen umetniško izdelan kip, delo g. Vučetića. Kip predstavlja našega vojaka ob najtežjih časih, izčrpanega, slabotnega in onemoglega. V imenu invalidov je izročil admiralu Guéprattu poklonitveno darilo vladni komisar za invalide Radosavljević, ki ga je spremljalo več zastopnikov naših vojakov in invalidov.

Polkovnik Švabić — častni meščan Ljubljane

Beograd, 4. marca. 1. Danes dopoldne ob 11. se je izvršila v prostorih aerokluba »Naša krila« skromna svečanost. Ljubljanski župan dr. Dinko Puc je izročil konjenišnemu polkovniku Štefanu Švabiću in generalnemu tajniku osrednje uprave aerokluba diplomu ljubljanskega častnega meščanstva. Ob tej priliki ga je dr. Puc pozdravil in naglasil njegove zasluge za Ljubljano in Slovenijo ter med drugim dejal: »Smatrajte Ljubljano kot svojo. Pridite v njo, kadar hočete, in v njej boste sprejeti tako, kakor da ste doma.« Na pozdrav dr. Puc se je polkovnik Švabić zahvalil s toplim govorom in naglasil, da so Slovenci in Ljubljančani zanj vedno le bratje in da je naš vzvišeni kralj s svojim aktom z dne 6. januarja in z dne 3. oktobra pokazal pot, po kateri moramo za doseg boljšega napredka našega naroda.

Konferenca o carinskem premirju

Zeneva, 4. marca. AA. Generalno tajništvo Društva narodov je poslalo vladam povabilo, naj odpošljejo svoje zastopnike na tretjo konferenco o carinskem premirju, ki bo 16. marca v Zenevi. Gre za pogajanja o tem, da se ustvari sklepni trgovinske konvencije, ki je bila sprejeta lani marca meseca.

Prenagljen razvoj

Komaj je nastala Jugoslavija, že je bilo naše prvo delo, da smo prepleli vse naše javno življenje s strankarstvom. Imeli nismo meje, ne urejene uprave, niti ne še zaključenega nazora, kako se naj izvede konsolidacija Jugoslavije, a za vse to se nismo niti primeroma tako zanimali ko za stranke. Te so bile naša prva in največja potreba. Nismo se pa zadovoljili le s tem, da bi imeli par velikih strank, temveč vsako geslo, ki je kje na svetu povzročilo nastanek kakšne stranke, je moralo tudi pri nas imeti isti uspeh. Tako smo v kratkem imeli celo kopo strank, urejenih pa še ne niti najbolj elementarnih stvari. Da, tako je bilo takrat, da ministri niso imeli še niti svoje mize, a že se je na desetine strank borilo za to, kdo se vsede za to še neobstoječo ministrsko mizo.

Imeli smo vse stranke, delili se na vse mogoče načine, a naučili se nismo še niti najbolj osnovnih političnih resnic. Vsakdo je obljubljal po drugem programu srečo in blagostanje, a v resnici so bili vsi ti programi brez cene, ker ni bil nihče, ki bi jih znal res izvrševati. Vsi ti lepi in nelepi programi so bili samo brezvredna dekoracija, ki je v začetku sicer še na volivca vplivala, izgubljala pa vedno bolj na svojem pomenu, čim bolj je spoznaval volivec, da je teorija in programi eno, praksa in resnično življenje pa nekaj čisto drugega. Vsa ta hipertrofija strank pa je bila vzrok našega preneglega razvoja. Nismo imeli še niti trdno položenih temeljev, mi pa smo hoteli živeti tako razvito strankarsko življenje, ki je mogoče le v popolnoma izgrajeni državi. Delali smo programe, ki naj bi odločevali o izgledu fasade naše nove državne stavbe, a ta še ni bila dograjena niti do pritličja. Znašati bi morali skupaj opeko za zidanje, mi pa smo iskali barve, kako bi najlepše poslikali stavbo. Prehitro smo hoteli imeti nakrat vse in zato bi kmalu porušili še temelje.

Navduševali smo se za najraznovrstnejše programe, a pri tem pozabljali, da je tudi najlepši program mrтва stvar, če se v resnici tudi ne izvršuje. Tako n. pr. sploh ni bilo strankarskega programa, ki se ne bi z največjo oostrostjo izjavljalo proti korupciji. Ali to ni korupcija niti najmanj motilo, da se ne bi prav bohotno razširila. Kajti ves boj proti korupciji obstoji dejansko le v tem, da imajo narodni voditelji to moralno silo, da se ne dajo premotiti od nobene materialne dobrine, temveč da ostanejo značajni in poštenji, pa čeprav bi imeli od tega škodo. A še to ne zadostuje, temveč morajo biti tudi množice naroda tako moralno močne, da hipoma zapuste vsakogar, ki si ni znal ohraniti absolutno čistih prstov. Boj proti korupciji je zato uspešen samo tedaj, kadar je ves narod že prešel gotovo politično šolo, da sploh ne trpi v javnem življenju nobene nepoštenosti. Če ni v javnosti tega smisla za čistost političnega dela, potem je sploh vsak boj proti korupciji iluzoren in potem ne bo imel ta boj nobenega drugega učinka, ko da bodo padli oni, ki so nastopili proti korupciji. To resnico so dogodki v naši politični zgodovini tudi že dokazali.

Prav tako pa je tudi pre zgodnje do skrajnosti razvito strankarsko življenje, kadar je narod dostopen tudi najbolj neprikriti demagogiji. Kaj naj dosežejo še tako krasno in logično izdelani programi, če pa jih more ovreči v trenutku vsak demagog. V tem slučaju morajo ostati programi samo kulise, ki imajo samo ta namen, da narodu prikrijejo resnico.

Kar pa je najvažnejše pa je to, da more napredovati narod in se politično vzgojiti, če ima trdno pred očmi svojo zvezdo vodnico. Te pa naš narod ni imel, ker če bi jo imel, bi morala biti ena točka v vseh strankarskih programih ista. Nikdar se francoske, madžarske ali angleške stranke ne prepirajo, kadar gre za bistvena narodna vprašanja, kajti ta so sveta in nedotakljiva stvar za vse stranke.

Šele po 6. januarju je bila dana možnost, da dobi tudi naš narod svojo zvezdo vodnico. Ta vodnica je jugoslovanska misel, ki bi bila že davno ona skupna točka vseh naših strankarskih programov, če ne bi pre naglo zašli in se zapletli v najtežje strankarske boje. Prenagljenost ni nikdar dobra in mi, ki smo jo zagrešili, imamo sedaj priliko, da jo popravimo.

Cela vas se pogreznila

Atene, 4. marca. AA. Zaradi katastrofalnega gibanja zemeljskih plasti je bila velika vas Kolonija pri Egionu v Korintskem zalivu popolnoma uničena. Nad 300 hiš se je pri tem porušilo. Mnoge hiše so doslovno izginile v nastalih zemeljskih razpokah. Več oseb je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih.

Prihod ljubljanskega učiteljskega zbora v Beograd

Prisrčen sprejem na postaji -- Danes velik koncert v Narodnem pozorišču

Beograd, 4. marca. l. Danes dopoldne ob 8:30 so prispeli v Beograd člani in članice učiteljskega pevskega zbora iz Ljubljane, ki nastopi pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije. Z njimi so prispeli v Beograd komponist Emil Adamič, Slavko Osterc in dr. Doliner. Pevci bodo izvajali na svojem koncertu v Beogradu njihove kompozicije.

Na postaji so jih bratsko sprejeli zastopniki beograjskih bratskih društev, učitelji osnovnih šol, veliko število šolske dece in občinstva. Ko se je vlak ustavil na postaji, je godba zasvirala koračnico in začeli

so se viharji vzklikali: Živeli naši Ljubljanci! Ljubljanske goste je pozdravil predsednik beograjskega pevskega društva »Marinković« g. Ilić. Nato je govoril zastopnik prosvetnega ministristva Damjanović, v imenu ljubljanskih gostov pa se je zahvalil za sprejem in dobrodošlico g. Ivan Vovk. S postaje so slovenski gostje odšli v Učiteljski dom. Danes dopoldne so priredili v narodni univerzi koncert za ljudsko-šolsko decu, jutri zvečer pa priredijo velik koncert v Narodnem pozorišču pri Spomeniku.

Zasedanje velikega fašistovskega sveta

Značilni sklepi o članstvu in glasilih fašistovske stranke -- Odobritev pomorskega sporazuma

Trst, 4. marca. v. Snoči se je ob 22. uri v tem zasedanju drugič sestal veliki fašistovski svet. Na dnevnem redu je bilo nadaljevanje razprave o poročilu o fašistovski stranki in o ustanovah, ki zavisijo od stranke, ter poročilo o notranje- in zunanje-političnem položaju.

V debato o položaju stranke je poseglo več članov sveta. Ob zaključku je ministriški predsednik Mussolini reasumiral rezultate razprave v ta-le sklepe: Veliki fašistovski svet je vzel na znanje poročilo, ki ga je podal tajnik stranke o položaju stranke v splošnem in posebej o poedinih, in sicer o potrebi, da se nadomestijo nekateri pokrajinski fašistiški tajniki, o kampanji za znižanje cen, o spremembah uredbe o organizaciji, ki odvsi od stranke, o ustanovitvi mladinskih fašistovskih organizacij, o reviziji strankinih vrst in drugem. Potrdil je to poročilo in odobril delovanje strankinega tajnika ter določil: 1. V čim

krajšem času je treba imenovati nove fašistovske hierarhe in izvesti revizijo strankinih vrst; 2. sprejemanje novih elementov v stranko mora ostati strogo omejeno do oktobra 1932, ko poteče prva desetletnica fašistovske revolucije; 3. stranka se mora osvoboditi finančnih bremen, ki jih nalagajo fašistovska glasila.

Na seji velikega fašistovskega sveta so, kakor pravi uradno poročilo, izčrpno razpravljali tudi o notranje- in zunanje-političnem položaju. Ob zaključku je ministriški predsednik rezultate te debate spet reasumiral. Veliki fašistovski svet je na podlagi poročila ministrov Grandija in Sirianija v vsakem pogledu odobril določila italijansko-francosko-britanskega pomorskega pakta in je izrazil ministroma Grandiju in Sirianiju ter njenim sodelavcem svojo pohvalo.

Danes ponoči ob 1:15 je Mussolini zaključil sejo.

Tržaški list o poslanici jugoslovanskih škofov

Demagoško zavijanje tržaškega »Piccola« -- Hotel bi prepričati nadškofa dr. Bauerja, da bi bilo najbolje, če bi molitve za Slovence in Hrvate preklical

Trst, 4. marca. n. Medtem, ko so fašistovski listi do včeraj napadali poslanico nadškofa Bauerja, mu pričenjajo danes prigovarjati, naj javne molitve za preganjane Hrvate in Slovence v Italiji, ki jih je napovedal v katoliških cerkvah v Jugoslaviji, prekliche.

»Il Piccolo« se danes ponovno vrača k tej poslanici in naglašja, da je Mussolini že pred sklenitvijo konkordata skušal poravnati vse ovire med cerkvijo in državo z namenom, da bi postala fašistovska Italija najjačje katoliško oporišče. Papež, pravi tržaški list, je to videl in pravilno ocenil, pa je z novo Italijo, katero je fašizem duhovno obnovil, skušal rešiti stare delikatne spore in skleniti konkordat. Ko bi v Italiji ne obstojala verska svoboda in če bi slovensko svečeništvo v Italiji bilo zares preganjano, papež nikoli ne bi ponudil roke državni vladi. Nihče ne more trditi, da so preganjanja slovenske duhovščine v Italiji nastala šele po sporazumu med Vatikanom in Italijo. Nasprotno je treba naglasiti, da so fašistovski režim in fašistovsko stranko žalili in ogrožali slovenski in hrvatski duhovniki že od nekdaj in da sta zaradi tega režim in stranka skušali pobijati njihovo protifašistično delovanje že mnogo prej, nego so se v Rimu pričeli pogovori za pomirjenje med Rimom in Italijo. Med tem pa Vatikan tega nastopa fašistovskega režima proti antiitalijanskemu delovanju slovenske duhovščine ni smatral za nikako žalitev verske svobode slovenskih katolikov v Italiji.

»Il Piccolo« opozarja, da je v konkordatu Vatikan priznal fašistovski vladi pravico, da se po vsej Italiji ustoličijo italijanski duhovniki pod pogojem, da se za vernike, ki ne poznajo italijanščine, dodelijo tem duhovnikom pomožni duhovniki, ki bodo ljudem v njihovem jeziku dajali verske nauke. »Piccolo« pravi, da je bilo potrebno, da se svečenikom, ki propagirajo za slovanski nacionalizem, prepreči izkoriščanje njihovega položaja v politične namene. In list šovinistično nadaljuje, da namene svečeniki v Julijski Krajini še vedno izigravajo konkordat in širijo jugoslovansko propagando. To vedo tudi cerkveni dostojanstveniki v škofijah Julijske Krajine.

List zahteva, da naj se protestira proti poslanici jugoslovanskih škofov, ker prikazuje položaj v Julijski Krajini v nepravilni luči. Verska svoboda v Italiji je docela zaščitena, toda oni, ki vodijo sistematsko in brezobzirno borbo proti Italiji, po mnenju lista, brezobzirno izigravajo sveto svobodo cerkve. Zaradi tega je izpad nadškofa dr. Bauerja težko dejanje. Ko bodo za to poslanico izvedli slovenski duhovniki in slovensko prebivalstvo v Italiji, jih bo še bolj ukrepila v odporu in sovraštvo proti Italijanski oblasti. Fašistovska oblast pa ne bo mogla tolerirati mržnje in zaradi tega bodo prišli na vrsto spet novi zločini. Italijanske oblasti bodo ukrenile vse, da se protidržavni elementi odstranijo in to bo

v škodo slovenskega prebivalstva v Italiji, ki je v ostalem zelo dobro in mirno. Končno zaključuje list svoja demagoška izvajanja s trditvijo, da bo poslanica dr. Bauerja imela same slabe posledice.

Zastopniki rudarjev pri ministru Sernecu

Beograd, 4. marca. AA. Predstavniki druge rudarske skupine Dravske banovine in predstavniki narodne sindikalne organizacije pod vodstvom Jakoba Zruca in dr. J. Balinskega so obiskali danes ministra za gozdove in rudnike, ministra za promet ter ministra za socialno politiko in narodno zdravje, katerim so razložili potrebe rudarjev v Trbovljah in drugih rudnikih iste družbe.

Zakon o zemljiškopravnih razdelitvah, odpisih in prepisih

Beograd, 4. marca. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za pravosodje in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o zemljiškopravnih razdelitvah, odpisih in prepisih.

Na podlagi tega zakona se zemljiškopravne razdelitve, odpisi in prepisi izvršijo samo na podlagi zemljiških načrtov, ki jih izdelajo katastralne oblasti v svojem področju ali druge oblasti, ki imajo svoje gradbeno-tehnične, kulturne-tehnične ali gozdarsko-tehnične uradnike. Po zaslišanju inženjerske zbornice se smejo tudi dela drugih strokovnjakov proglasiti kot primerna za zemljiškopravne razdelitve, če imajo take oblasti ali korporacije uradništvo, katerega tehnična izobrazba daje jamstvo, da bodo načrti ustrezali predpisom tega zakona. Vsak delni načrt mora ustrezati temu zakonu, predpisom o katastru in posebnim predpisom o tej stvari. Delni načrti morajo biti vselej odobreni od pristojne katastralne oblasti. Ena kopija izvirnega razdelitvenega načrta mora biti vedno predložena arhivu; če pa načrt ni izdelan od katastralne oblasti, se mora predložiti v odobritev dve taki kopiji. Vse te kopije so proste taks.

Če že ima sodna oblast, ki vrši razdelitev, en tak načrt, ki ga je izdelala katastralna oblast, stranka ni dolžna predložiti drugega načrta, nego se lahko sklicuje na že izdelani načrt.

Zakon stopi v veljavo, ko se razglasi v »Službenih novinah«, obvezen pa postane v onih pravnih področjih, kjer še nimajo zemljiških knjig, tisti dan, ko se te knjige uvedejo, v drugih pravnih področjih pa postane obvezen mesec dni po razglasitvi v »Službenih novinah«. Tisti dan, ko stopi v veljavo ta zakon o zemljiškopravnih razdelitvah, odpisih in prepisih, izgube veljavo vse predpisi, ki se po prejšnjih zakonih nanašajo na to stvar in ki nasprotujejo odredbam tega zakona.

Predpisi o izvozu žganja

Beograd, 4. marca. AA. Na osnovi šeste opombe točke 11, čl. 77 zakona o državnih trošarinah je finančni minister predpisal navodila za izvoz žganja v inozemstvo s popustom.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 4. marca. d. Na severozapadu in na jugu, mogoče tudi na vzhodu: sneg. Temperatura bo padla, zlasti na severozapadu Avstrije.

Ljubljana na prvem mestu v dobrodelnem delu

V Ljubljani je vsak 60. prebivalec član Rdečega križa

Ljubljana, 4. marca.

Nocoj se je vrnil v Emoni občini zbor krajevnega odbora Rdečega križa. Otvoril ga je predsednik dr. Fetič, ki je pozdravil vse navzoče, zlasti pa predsednika oblastnega odbora RK dr. Krejčiča, sreskega poglavarja Andrejko in plovca p. Učaka ter zastopnike ljubljanskih dnevnikov.

Iz tajniškega poročila g. Malnarja posnemamo, da je imel upravni odbor z odseki skupno 20 seji, opravljeni zapisnik pa 420 števil. Dan RK je prinesel 10.600 Din kosmatih dohodkov. Vršili so se trije nižji samaritanski tečaji, ki se jih je udeležilo 96 moških in žensk. Krajevni odbor RK je priredil počitniško kolonijo za deklice na Trati v Poljanski dolini, v katero je bilo sprejetih brezplačno 30 deklic iz revnih ljubljanskih rodbin. Prireditveni odsek je vpriporil 2 gledališki predstavi v opernem gledališču. Pri božičnici je bilo obdarovanih 81 šolo-obveznih otrok. Odbor je posvetil veliko pažnjo nabiranju novih članov. Dosegel je, da je sedaj 1200 članov. S tem se je postavila Ljubljana na prvo mesto dobrodelnega in narodnega udejstvovanja v vsej državi. Kajti v Ljubljani je vsak 60. prebivalec član RK, česar ne more pokazati nobeno drugo mesto v naši državi.

Blagajnik g. Mlejnik je poročal, da je imel odbor 73.023 Din dohodkov, izdatkov pa 52.128 Din. Na predlog člana nadzorstvenega odbora g. Klinarja je bila podeljena odboru razrešnica.

Pri volitvah je bil na predlog prosvetnega inšpektorja Westra soglasno izvoljen za predsednika dr. Fetič, na predlog dr. Krejčiča pa v upravni odbor:

sreski poglavar dr. Andrejka, ravnatelj bano-vinsek hranilnice dr. Božič, magistratni ravnatelj Cihua, zdravnik dr. Brenčič, uradnik železnice direktor Gregorka, meščanskošolski ravnatelj Hočevar, učitelj v p. Malnar, direktor Mazi, zdravnik dr. Mis, inšpektor Mlejnik, dentist Palovec, predelavec Pirc, direktor Reissner, nadsvetnik Skalar, predsednik Pok. zavoda dr. Vrtovec, glavni urednik Virant, pre-svetni inšpektor Wester, prior Učak, ravnatelj Račič, strokovni učitelj Dermelj.

V damski komite:

Franja Baebler, soproga ravnateljke, trgovka Jelka Bretl-Naglasova, soproga viš. drž. pravdnika Marjanca Grasselli, soproga ravnateljke Minka Krofca, soproga viš. pošt. ravnat. Aida Lebar, učiteljica Jožica Likozar, uslužbenka v bolnici Marija Novšak, soproga polkovnika Iva Zerjav, strokovna učiteljica Marija Tkačev-Vidmarjeva, soproga odvjetnika Marija Fetič in županja Olga Pucova.

V nadzorstvo:

dr. Alojzij Rant, šef mestnega knjigovodstva, Josip Mešek, knjigovodja, in Peter Klinar, bančni uradnik.

Za delegate za oblastno skupščino so bili izvoljeni: ge. Grassellijeva, Krofčeva in Lebarjeva in gg. dr. Mis in Mlejnik.

Pri služajnostih je pozdravil zborovalce v imenu oblastnega odbora RK dr. Krejčič, predelavec Pirc pa se je s toplimi besedami zahvalil dr. Misu za njegovo neumorno delovanje v samaritanskih tečajih.

Zaključen ogled tramvajske proge Ljubljana-St. Vid

Komisija, ki je ogledovala načrt nove tramvajske proge iz Ljubljane na St. Vid je včeraj ob pol 18. uri končala svoje delo. Sledila je tajna seja, nakar je komisija objavila sledeči sklep vsem udeležencem in interesirancem:

Projektirana trasá se odobri z vsemi spremembami postajališč, ker se ni uveljavil noben ugovor, in predlaga gradbeno dovolitev in koncesijo tudi za primer, da bi se ugodilo ugovoru ravnateljstva državnih železnic. Komisija sprejema pogoje elektrotehniške izvedenice kakor tudi želje zastopnika inspekcije dela v zaščito zaposlenega delavstva kakor tudi zahteve, ki so jih podali izvedenci in zastopniki državne cestne uprave iz cestnih prometnih in vzdrževalnih ozirov. Hkrati ne ugovarja dogovorom, ki jih je sklenila ob ogledu družba s privatniki.

Glede zgradbe proge od 5560 m, torej od hiše št. 6 pred ljudskomeščansko šolo v St. Vidu do 5917 m, kjer se odcepi cesta v Tacen, je komisija sprejela razlogo načelnika ljubljanskega okraja g. dr. Andrejka Rudolfa, šentviškega župana Babnika in zastopnika Trgovske, obrtne in industrijske zbornice ter uradnega gradbenega izvedenice, da se mnenja, da iz javnih ozirov ni pomislekov, da se podeli koncesija Maloželezniški družbi tudi za ta zadnji del proge. Pogoj za to je seveda, da projektantka zgradi ob šoli še omenjeno ograjo, dokler se ne umakne hiša št. 6. Ureditve banketa, kakor tudi takozvanega Cirmanovega trikota, ki ga tvori deželna cesta in cesta Tacen, pa naj pri-pade v rešitev okrajnemu načelnstvu.

Včeraj so pričeli z deli za novo veliko tramvajsko remizo v Šiški, prihodnji teden pa bodo obnovili v jeseni prekinjena dela na progi Ljubljana-Vič.

Dovolitev polovične vožnje

Beograd, 4. marca. AA. Minister za promet je s svojim sklepom odobril polovično vožnjo na državnih železnicah za glavno skupščino le-karniške zbornice 8. t. m. v Zagrebu. Polovična vožnja velja od 5. do 11. marca v vseh razredih osebnih in brcih vlakov razen SOE.

Kmetijske zadeve novomeškega sreza

Novo mesto, 3. marca.

Sreski kmetijski odbor je imel prejšnji četrtek v dvorani mestnega načelnstva v Novem mestu svojo tretjo sejo. Udeležili so se sreski načelnik Friderik Loger, sr. šum. referent šum. svetnik ing. Sulgaj, predsednik sr. kmet. odbora Josip Bevc, poročevalec sr. kmet. referent Franc Malasek, ban. strok. uslužbenec Franc Filipič in 15 odbornikov ter delegat kmet. družbe Fr. Brule.

Glavni namen seje je bilo sklepanje o razdelitvi sreskega kmetijskega sklada iz lanskega proračuna.

Za pisarno in njeno opremo se je dovolilo 4500 Din, istotako se izplačajo za proračunsko leto 1930/31 potnine vsem odbornikom po tozadebnih zakonskih predpisih.

Pospeševanju poljedelstva je namenjenih pet tisoč dinarjev in to za semena, gnojilne poskuse itd. Sklene se nabaviti razkuževalni stroj za žita, na kr. bansko upravo pa vložiti prošnjo, naj bi ona prispevala k nabavi umetnih gnojil.

Travnistvo (nabava travniških bran, umetnih gnojil, nabava semen za menjalne travnike) ima v proračunu 8000 Din, ki se porazdelje občin-skim kmet. odborom v razpolaganje.

Za vinogradništvo predvidenih 5000 Din se porabi za prireditve cepilnih tečajev za pobijanje šumnice, za nabavo gumijevih trakov, nožev itd., ostanek pa se rezervira za prihodnje leto.

Vinogradnike ob tej priliki opozarjamo, da je zdaj čas za nabavo ključev in korenjakov iz banovinske trtnice na Vinrhu. Naroče naj jih pri sr. kmet. referentu Fr. Malasku v Novem mestu.

Sadnarstvo ima že lep delež za naše razmere: 10.000 Din. Z njimi se podpro naše sadjar-ske podružnice, prispevalo se bo k nabavi reparacijskih škropilnic in Arborina, event. preostanek pa se bo porabil naslednje leto.

Gozdarstvu namenjeni znesek 5000 Din se pridrži za prihodnje leto, ker so letos sadike iz gozdne drevsnice že razprodane. Denar je namreč namenjen za pogozdovanje Kraškega sveta po predlogih posameznih občinskih kmetijskih odborov. Sreski šumarski referent rezervira potrebno in primerno število sadik za prihodnje leto. Delile se bodo po znižani ceni kmetovalcem, ki bodo vlagali svoje prošnje potom občin in jih bo odobril ali priporočil obč. kmetijski odbor.

Tisoč dinarjev, namenjenih za uspešno zatiranje škodljivcev, se bo porabilo za razkuževalna sredstva za žito, ki se porazdelje trijerskim postajam za porabo njih okoliš. Sredstva nabavi sr. kmet. referent.

Govedoreja: bikoreja, licencovanje, nakup bikov, ima predvidenih 10.000 Din. Tu se bo skušalo prihraniti vsaj 2000 Din, ki se bodo porabili za živinorejsko razstavo.

Konjereja: 2000 Din. Polovica se razdeli vzdrževalcem licenciranih žrebcev kot podpora, polovica pa rezervira za živinorejsko razstavo. Za prašičerejo se razdeli 2000 Din sorazmerno k nabavi banovinskih plemenskih mrjaškov. Radi mrjaškov naj se prašičereji obrnejo s prošnjo za podporo na sreski kmet. odbor v Novem mestu.

Ovčereji namenjenih 1000 Din se porabi kot fond za bodočo živinorejsko razstavo za gove-rejo.

Za razne razstave, sadne ogleda in slično je odločenih 2650 Din. V kolikor se ne porabijo letos, pa prihodnje leto.

Celoten proračun za poslovno leto 1930/31 znaša 56.150 Din. Eventuelni prebitok ostane prihodnje leto, oz. za živinorejsko razstavo, ki je v projektu.

Vsi gorenji sklepi so bili soglasni, kot se je tudi soglasno odločilo, da ostane proračun za leto 1931/32 v isti obliki in višini kot prejšnji, ker se še ne ve, koliko bodo znašali občinski kmetijski skladi. Ker pa bodo nekatere občine imele le neznan kmetijski sklad ali celo nič, se bodo istim nakazovale podpore po razmerju njihovih prispevkov, onim pa, ki ne bodo sr. kmet. skladu nič prispevale, se ne bo moglo

nuditi nobenih subvencij v svrhu pospeševanja kmetijstva.

Vse postavke proračuna za bodoče leto se bodo porabljale kot one za letošnje leto, sklopala pa bo o tem še prihodnja odborova seja.

K sklepu je izrazil sr. kmet. referent g. Malasek željo, naj se k predavanju zglašajo praktični kmetovalci. Ti bi na tečajih imeli predavanja iz stroke, ki jo najbolj obvladajo. Posebej so poklicani absolventi kmetijskih šol. Tako se postopa n. pr. na Holandskem.

Ob pol 12. uri popoldne se je seja zaključila.

Racionalizacija v območju naših železnic

Ljubljana, 4. marca.

Nocoj je predaval v Udruženju jugoslovan-skih narodnih železničarjev in brodarjev v Ljubljanskem dvoru ob obilni udeležbi občinstva načelnik strojnega oddelka direktorije drž. železnic inž. Dolinšek o racionalizaciji v splošnem gospodarstvu in o strojni službi posebej.

Predavatelj je uvodoma ugotovil, da so bile ameriške Zedinjene države prve, kjer se je pojavil klic po umstvenem gospodarstvu. Izmed evropskih držav je bila prva Nemčija, ki se je oprijela razumne ureditve svojih obratov. — Povsem naravno je, da so se morale oprijeti tudi železnice racionalizacije, saj predstavljajo v svoji ogromni razpredenosti veliko izvršujoče podjetje, ki se da v marsičem urediti po modernih umstvenih gospodarskih principih. Zlasti pa je to mogoče v strojni železniški službi, ki predstavlja zlasti po svojih lokomotivah in vozovih ter popravilnih zavodih za vozila velikansko industrijsko podjetje, razpredeno po vsej državi.

Racionalizacija se je pričela tudi pri naših državnih železnicah. Razumljivo je, da tudi naša železniška uprava ni mogla zaostati za drugimi. Naročila, ki so bila zadnja leta izvršena na osnovi reparacijskih datatev po Nemčiji našim železnicam, imajo že tipično obeležje racionalizacije enotnih lokomotivskih vrst. Stroji, ki so bili naročeni v Nemčiji, ne predstavljajo več kar tako na slepo naročenih tip; popolnoma enake kotle imajo in skoraj vso opremo, da je mogoča izmenjava raznih velikih in važnih delov pri popravah, kar poprej ni bilo mogoče, saj predstavlja stari lokomotivski park celo zbirko najrazličnejših vrst in tip, katerih vzdrževanje predstavlja za železniško upravo ogromne izdatke. Gotovo je, da je racionalizacija v območju naših železnic šele na pohodu, vendar pa se mora priznati, da smo vedno bližje njene-mu uresničenju.

V Nemčiji, kjer je sedaj racionalizacija izvedena že do potankosti, je zelo zanimivo, opazovati potek popravil. Vse se vrši točno po naprej določenem vspevdu. Čas igra zelo veliko vlogo. Pa tudi delavnice kot take so razdeljene tako, da vzdržuje vsaka samo do dve strojni tipi, kar je seveda znaten napredek glede trajanja popravil.

Gotovo je, da se bo moral sličen sistem uvesti tudi pri nas, vendar tako, da pri tem ne bo trpelo gospodarstvo, kar se pravi z drugimi besedami, da bo treba najprej ugotoviti smernice racionalizacije, naslanjajoč se pri tem na že obstoječa izkustva drugod.

Narodno-strokovne organizacije v Trbovljah

Kljub navidezmemu neuspehu pri volitvah zaupnikov v II. skupino rudarske zadruge, se v zadnjem času pokret narodno-strokovnih organizacij med rudarskim delavstvom hitro širi. Dnevno pristopajo novi člani, tako da je število organizacije naraslo že za več sto članov. Stevilni pristopi so najboljši dokaz, da se je delavstvo že uverilo, da more uspešno odpomoči iz sedanje težke situacije edinole taka organizacija, ki deluje v smislu manifesta Nj. Vel. kralja z dne 6. januarja 1929, in to je Narodna

zajtrkovati.

Evina hčerka ga je v rožnem vrtu skušala. Se je mogel odstopiti. Toda tega ni več hotel — premišljeno je sledil svoji zapeljivki.

V jedilnici so čakale na goste najbolj izbrane sladčice, ako bi se kdo med njimi domislil zgodaj vstati. Tisto jutro pa ni bilo še nikogar iz sob razen lorda Farnmora in lady Vavasourjeve. Sama sta zajtrkovala. Celo uro sta neopažena sedela drug poleg drugega in v teku te ure ga je speljala na nevarno pot, ki ni bila nič manj nevarna, ker je domneval, da je varen pred njenimi zapljivostmi.

V njunem neprisljlenem sestanku in pogovoru med zajutrekom je bilo v resici nekaj zapeljivega. Skozi zasenčena okna je vahal v dvorano duh cvetja, medtem ko je edini solnčni žarek obseval rdeči grozd, ki ga je Marion držala v rokah, in temnordečo vrtnico, ki je sramežljivo gledala iz svojega opojnega skrivališča. Ladyno nastrojenje se je neprestano menjavalo kakor poletni oblaki na nebu. Danes je bila izredno ljubezniva in občutljiva.

»Da ne pozabim! Kako je v vašem rodbinskem gradu Erlebru?« je začela, ko je nekaj časa gledala v daljavo. »Kdo mi je že o njem pravil? Ah da, zdaj se spominjam; Charlie St. Albans v Biarritzu. Bil je ves navdušen nad lepoto krasnega gradu. Če se ne motim, je bil Erlebru nekoč samostan?«

»Da, star dominikanski samostan. Poseben čar leži nad tistim krajem, čar minulih časov, ko so ljudje iskali

NAJBOLJŠE SREDSTVO
ZA ČIŠČENJE!/-

Če uporabite Vim le enkrat, uporabljali ga boste vedno. Edinstveno je, kako Vim vse čisti in svetli, in kako je hitro čiščenje opravljeno. Posipaj na vlažno krpo nekaj Vima, odrgni celi predmet, katerega čistiš in takoj se bo videla razlika. Vsa nečistoča in vse pege izginejo kakor rosa na soncu. Kar je bilo prej brez sijaja in grdo, postane sedaj sijajno in lepo, ker Vim je pravi čarovnik. Vim je jako ekonomičen in Vam ni več potrebno težko delati. Premerjajte delovanje Vima z ceno. Ničesar se neda pri tem primerjati.

VIM ZA
1001
PREDMET!

VIM

samo 6.- DIN.
NOVI
VELIK OVITEK

Strokovna organizacija. Naj tej strokovni organizaciji da delavstvo kakršnokoli ime, naj deluje v njej ljudje kakršnega koli bivšega političnega prepričanja, glavno je, da sloni organizacija na narodni podlagi, da zasleduje zgolj strokovne cilje odnosno zagovarja izključno stanovske interese rudarskega delavstva. Le taka organizacija bo imela vpliv na vseh merodajnih mestih in tako je tudi prav, kajti danes, ko smo obkroženi od vseh mogočih zunanjih nasprotnikov, ki preže, kako bi ugrabili naše lepe kraje, kako bi nas nacijsko zaslužili, pač ne smemo misliti na razredno borbo v notranjosti, danes moramo žrtvovati svoja nekdanja načela ter podrediti osebne in lokalne interese posameznikov veliki ideji edinstva našega naroda in utrditvi temeljev naše mlade države.

Dovolj je bilo medsebojnih borb v dobi nezbrdanega strankarstva, ki so tako neizmerno škodovali tudi našemu delavnemu narodu. Mesto konstruktivnega dela, mesto izgradnje našega notranjega narodnega gospodarskega ustroja, smo posvetili vse svoje duševne in telesne sile edinole strankarskim prepričkom in razdiralnemu delu. Isto je bilo v strokovnem gibanju rudarskega delavstva. Dasiravno so interesi rudarjev enotni, dasiravno bi človek mislil, da se

bo v borbi za boljši kosček kruha vse delavstvo združilo, temu ni tako. Še danes, ko je koruptno strankarstvo hvala Bogu odpravljeno, se delavstvo ne zna združiti v enotno strokovno zvezo, kar bi bilo v največjem interesu delavstva samega. Po našem mnenju pa delavstvo tega samo ni krivo, marveč voditelji, ki se nočejo najti na poti k skupnemu delu. Kdo je temu kriv, odnosno kdo je v bližnji preteklosti to sodelovanje onemogočil, ne bomo še enkrat ponavljali, upati pa je, da bo delavstvo samo našlo pot preko takih voditeljev ter se združilo v enotno organizacijo.

V kratkem se bodo podali v Beograd voditelji narodnih strokovnih organizacij, da na merodajnih mestih intervirajo v perečih vprašanjih, ki težijo rudarsko delavstvo. Mi želimo delegatom pri tej intervenciji največji usoh.

Bled

Gradnja hotela Jekler. — Hotel Jekler, kate-rega je lastnica gospa Tomčeva, je na surovo že gotov. Stoji v Gradu poleg Zdraviliškega doma in je zelo povečan ter moderniziran. — Prizidalo se je tretje nadstropje ter staro stavbo dvignilo za eno nadstropje. Hotel bo imel 42 sob, ki bodo do prvega nadstropja opremljene s centralno kurjavo.

Cuida:

Farnmor

Roman

15

Njegove oči so blodile po njej, po roži nad njenim sream, po laseh, ki so se zlato lesketali v jutranjem solcu in po njeni dražestni, dovršeno lepi postavi. In če bi se imel za vredno prikleniti nanjo in postati njen suženj, se ni mogel vzdržati, da ne bi šel za njo. — Pa saj se ni upiral; hotel se je predati temu čaru, zakaj na kakšen način mu je utegnil biti nevaren?

Bil je močan, zavedel se je svoje moči in zanesel se je na svojo hladnokrvnost. Misli je, da se more brez nevarnosti igrati z ognjem; njega je utegnil plamen ogreti, nikakor pa ne ožgati. Pretirana, vse prezirajoča samozavest je bila od nekaj znak moči Farnmorove družine, toda istočasno tudi znak slabosti.

Ko se je lady Vavasour okrenila od ograje ter odšumela s svojo vlečko preko cvetnih lističev, ležečih na kamenitem tlaku, je šel za njo, šepetajoč lepi ženski, ki mu je rekla zbogom: »Kdo bi bil tako nespameten, da ne bi se dal poučiti o Epikurejevi modrosti po taki učiteljici? Brezčutni roži ste odkazali krasno mesto. Torej ne prepodite me iz svoji bližine. Tudi jaz grem na čokolado; ali naj jo osamljen pijem? V spomin na najin sestanek pod češkimi lipami dajte nama danes skupaj

počitka, kakor se mi zdaj podimo za uspehi. Oni pa so našli v samotni, to kar mi zastoj iščemo v svetlem vrvežu. Ali smem upati, da bo lady Vavasourjeva nekoč počastila grad s svojim obiskom? Takrat boste sami sodili,« je rekel in pogladil njeno pahljačo. Kako naglo je izginil njegov odpor proti njej, da jo je vabil že na Angleško.

Smehljala se je s svojim zapeljivim nasmeškom, ki je že mnogim moškim zmešal glave.

»Morda — nekoč — da! Kdo ve, kaj se nekoč še vse ne zgodi — z vami in z menoj. Morda si bova nekoč smrtna sovražnika.«

»Smrtna sovražnika! To gotovo ne. Ali niste nekoč rekli, da naju je usoda pripeljala drug k drugemu in da si morava biti prijatelja?«

Markiza se je zasmejala. »Moškemu, ki se povsod baha, da prezira ljubezen našega spola, ne morem darovati svojega prijateljstva.«

»Baš nasprotno! Poskušajte me izpreobrniti v pravo vero. Kateri učitelj bi me mogel uspešneje in dobrotnejše od vas izpreobračati?«

Neka rahla, nežna otožnost ji je legla za hip na temne gazelske oči, ko sta se njuna pogleda srečala in je on umolknil. Lady Vavasour je poznala učinek molka, ko oči govore. Minuto pozneje se je koketno zasmejala.

»Dobrotno? Ne vem, če bi mi prisodili ta pridevek, če bi vas zares vzela v nauk?«

»Razumem. Uverjeni ste, da je bolje če mi svoje prijateljstvo odrečete, kakor da mi ga darujete. Toda naj bo, ne oziraje se na nevarnosti, ga bom skušal obuditi.«

Otroci, izpričevala in očetje

Ljubljana, 4. marca.

Kadar po šolah delijo izpričevala, se vselej po svetu godijo kakšne majhne tragedije: otroci dobivajo črno na belem, kako malo prida so, in to morajo nositi svojim očetom in materam, da jim razburijo živce in da je ogenj v strehi; očetje in matere so ponavadi vedno malo razburjeni, že življenje njih samih, njihovi lastni debakli in konkurzi so jim dovolj, da ne morejo mirno spati, potem jim pa še ti prihajajo s svojimi usodnimi dvojkami, da so hiši in familiji v sramoto — in taka stvar se ne da z ničemer drugim poravnati kakor s solzami, s tepežem in idiličnim družinskim škandalom. Nobene lepše stvari ni najbrž na svetu, kakor je biti odrasel človek, biti oče in imeti vsa tista mizerna, žalostna leta, ko te je lahko skoraj vsak velik človek lasal in ti sipal pridige na glavo, kako se moraš ravnati, da boš kdaj tako lepo in tako prav zrasel kakor on. Otrok pa je vedno popolnoma prepuščen samemu sebi, on se ne more vzgledovati po nikomer, ki je pred njim, niti uspehi niti porazi očetov mu ne morejo biti vzgoja in pouk, on je vedno obsojen, da se čez vse stvari, čez vse pragove in stopnice svojega življenja prebija čisto sam, otrok ne more nikoli nikogar imeti, da bi ga čisto razumel. Tista izpričevala, vse tiste dvojke in odlična, ki jih pišejo po šolah, so tako strahotno približna in se jim tolikokrat pripeti, da ne zadenejo žebila na glavo. Očetje in matere pa imajo ponavadi vedno nekakšne krive vere v svoje otroke, oni vedno mislijo, da bi morali njihovi otroci kar mimogrede streti take orehe, kakor so integral ali pa ablativus absolutus, njim nikoli noče priti na misel, da bi bili njihovi otroci morda pripravi na milijon stvari, samo ne za integral.

To mislim: ves tisti obup, vse tiste solze, grožnje in lasanje, ki ob trimestrih in semestrih kalijo družinske idile, vse tisto je čisto zgrešeno in odveč. Nad mladimi generacijami je skoraj težko huje grešiti, kakor grešijo tisti očetje, ki menijo, da njihovi sinovi nikoder drugod ne smejo v življenje kakor skozi gimnazije in realke, in pa tisti učitelji, ki nad svojimi študenti, v katerih niso mogli pobuditi ognja za svojo stroko, delajo svoj pedagoški križ: fant je brez vsakega talenta. Mimo vseh teh sodb in obsodb, mimo vseh teh predsodkov, naglih ocen in ovir se mora vsak najmlajši rod vedno čisto sam zase preboriti do sebe, do svojega dela in svojega mesta pod solnce.

In malo vere, v njegovo neizogibno zmagobito bi moglo ljudem ob trimestrih ohraniti malo bolj mirno kri. Fri.

Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

Gelje

* Predavanje g. prof. Brodarja bi se moralo glasiti naše večerjane poročilo, ne pa Brodnika, kakor se je zgodilo po pomoti. Istočasno javljamo, da je g. prof. Brodar napredoval v 61.

* Mladinsko akademijo priredi ženska podružnica C. M. družbe v nedeljo 15. t. m. ob 10. uri v Mestnem gledališču.

* Kolavdacija modernizirane mestne klavnice. V ponedeljek 16. t. m. se bo ob 16-15 sestala v mestni klavnicni uradni komisiji, ki bo kolavdirala nove, modernizirane obratne naprave v mestni klavnici. Interesenti in mejaši se vabijo, da prisostvujejo komisiji.

* Celjsko pevsko društvo bo v nedeljo 8. marca nastopilo na velikem koncertu, ki ga priredijo pevski zbori včlanjeni v Hubadovi župi v Ljubljani v veliki dvorani Unionskega doma. Vsega bo nastopilo 18 zborov.

* Planinski sejem zadnja prireditev v Celju, pa zato gotova prva, kar se tiče prijetne zabave, originalnih dekoracij, planinske razpisnosti in plesa. V soboto 7. marca v Celjskem domu.

* Ples »Jadranske straže« v Mariboru. Kdor se hoče udeležiti te velike prireditve, ki bo v nedeljo v Mariboru v Unionski dvorani, naj se zgleda pri taboru JS v Celju g. učitelja Gerlanca, pri katerem dobi potrebno potrdilo, s katerim se mu vstopnina za prireditev zniža za polovico.

* Jugoslovanska Misel. Izšla je druga številka tega dijaškega časopisa z lepo vsebino.

* Streliškega večera jutri, v petek ne bo radi pripravi v Celjskem domu za planinski sejem. Prihodnji streški večer bo pravočasno javljen.

* Sredpostni sejem. Običajni kramarski in živinski sejem, ki se vrši v Celju vsako leto prvo soboto po sredi posta, bo telos v soboto 14. marca t. l.

* Statistika umrlih v februarju. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 17 oseb in sicer 3 v mestu, 13 v javni bolnici ter 1 v vojni bolnici.

* Najdbe. 2. t. m. se je našel pri kapucinskem mostu moški klobuk. — 3. t. m. je bilo na okolihi najdenih 5 belih moških ovrtnikov. — Oboje se dobi na policiji.

* Prepoved zahajanja v gostilne je sodišče lani izreklo nad g. Bukovčanom Matijo. Ta prepoved je 26. februarja potekla, g. Bukovčan pa se je pritožil pri policiji, da mu gostilničarji nočejo prodati pijače, ker menijo, da prepoved še velja. Dejstvo pa je, da je prepoved že potekla in da sme g. Bukovčan brez zadržke v gostilne.

Jz Dravske banovine

d Proslava rojstnega dne prezidenta dr. Masarika bo v soboto 7. t. m. ob 20. uri v dvorani »Delavske zbornice« na Miklošičevi cesti. Priredi jo Jugoslov.-čehoslov. Liga. Na sporedu je predavanje »Dr. Masaryk in Jugoslavia« med vojno, petje in godba. Sodelujejo: gospa Vera Popović-Adlešičeva, gđ. Lida Vedralova, konzervatorista gg. Uroš Prevorsek, Marjan Lipovšek in Slov. vokalni kvintet. Vso narodno občinstvo je vljudo vabljeno na to lepo prireditev. Številna udeležba naj pokaže naše tople simpatije do sivolasega poglavarja bratske Čehoslovanske republike in velikega slovanskega državnika!

d Sola v Cerkljah pri Kranju je prejela za svojo pomembno 140-letnošolsko proslavo, razstavo in nabavo novega šolskega prapora znatne podpore, in sicer Ljudska hranilnica in posojilnica v Cerkljah je darovala 1500 Din, Hranilnica in posojilnica v Kranju 200 Din, Zveza kult. društev 100 Din, Krajevni šol. odbor 500 Din. Ker bo prireditev združena s visokimi stroški, pričakujemo, da se čestitke pokojnih veljakov — Davorina Jenka, Barleta, Vavka, Borštnika, Frankeja, Hribarja — pridružijo prostovoljnemu dobrotnikom šole, ki je vzgojila toliko slavnih velmož.

d Slovenski pevski zbori stoje danes brez dvoma na mnogo višji umetniški stopnji kakor pa preje, posebno pred prevratom. Njihova delovna moč je silno porasla, v sestavi svojih programov so postali zelo izbirni in marsikateri zbor se z velikim veseljem loti tudi težjih moderniziranih skladb. V nedeljo 8. t. m. popoldne bomo imeli priliko slišati na koncertu »Hubadove župe« v Unionski dvorani 13 naših zborov z zelo pestrim programom. Ta dan bo v Ljubljani zbranih več sto slovenskih pevcev, ki bodo vsi sodelovali na popoldanskem koncertu. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

d Zahvala s najvišjega mesta Glasbeni Matiji v Ljubljani. Glede na poslano pozdrave Nj. Vel. kralju Aleksandru I. z občnega zbora Glasbene Matice, je prejel predsednik g. dr. Vladimir Ravnihar naslednjo zahvalo: Gospod predsednik! Z zadovoljstvom sprejete izraze vdanosti in zvestobe, poslane s 59. letne skupščine Glasbene Matice v Ljubljani, mi je naročil Nj. Vel. kralj, da izrečem udeležencem glavne skupščine njegovo zahvalo. Minister dvora: B. Jelič.

d Zahvala. Podpisano društvo se s tem najiskrenejše zahvaljuje brežiškemu železniškemu oboju za prireditev družabnega večera 14. februarja t. l. v gostilni gosp. Ivana Volčanšek na korist podpisanemu društvu. S tem je brežiško železniško oboje prvo pokazalo simpatije trpečim železniškim upokojencem. Dolžni smo zahvalo bančnemu uradniku gosp. Gandinju, kateri je razložil namen prireditve, posebno zahvala tudi nadzorniku proge g. Emeriku Drovniku. Najiskrenejšo zahvalo smo

Pri astmi in boleznih srca, prsi in pluć, škrofulozi in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše, je uravnava delovanja črevesja z uporabo naravne »Franz Josefova« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapeke ponehavajo s po-boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi se pojavljajo driske, ki se jih vsak bolnik boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerij-skih trgovinah. 471

Jz drugih banovin

Nevarnost poplav

Iz Broda poročajo, da je začela Sava zaradi neprestanega deževja močno rasti. Položaj je tak, da lahko pride do katastrofe, ako bo reka še naprej rasla. V torek popoldne je narasla v nekaj urah za 15 cm, opoldne je bila 6 m in pol nad normalo. Vsa obala pri Bosanskem Brodu je pod vodo in tudi nekatere hiše ob obrežju. Prebivalci v okolici so v vednem strahu pred poplavo. Tudi v drugih delih Bosanskega Broda vzemirja porast Save prebivalstvo. Otok Ada je čisto pod vodo in samo veje visokega drevesa na njem kažejo, kje se otok nahaja. Sam Slavonki Brod ni ogrožen, ker leži visoko, pač pa kraji vzdolž reke. Sava je prodrla tudi v mestne kanale in preplavila Jelas polje in Bilj polje. Vsi potoki, ki se zlivajo v reko so močno narasli.

Usodne posledice anonimnega pisma

Subotica je mesto s 100.000 prebivalci in ni čuda, da imajo tam vsak dan novo senzacijo. Pred dnevi je policija izvedela, da se je odigrala v hiši nekega subotičkega mesarja prav zanimiva zgodba. Mesar je imel služkinjo, na katero je bila mesarjeva žena zelo ljubosumna in jo je odpustila. Nekaj mesecev nato je dobil mesar anonimno pismo s svarilom, naj se čuva žene, ker ga namerava umoriti. Mesarjeva žena je takoj sumila, da je pismo pisala odpuščena služkinja in jo je zvalila na prav lep način v svojo hišo ter jo vprašala, kako je s pismom, ki ga je prejel njen mož. Služkinja seveda ni hotela izdati, da je v zvezi s pismom. Zato jo je mesarica s pomočjo nove služkinje in svojega sina zaprla v sobo in jo pretepla do nezvesti. Ker se je bala, da bi o tem zvedela tudi policija, je služkinjo obdržala v hiši in ji stregla ter poklicala celo zdravnika. Policija pa je kljub temu dobila na uho, kaj se je zgodilo v mesarjevi hiši. Zasišla je mesarico, sina in služkinjo,

dolžni onemu brežiškemu občinstvu, katero je s svojo navzočnostjo in radodarnostjo pokazalo simpatijo do železniških upokojencev. Z nabrano svoto na tej prireditvi Din 700 se bo društvo delovanje za železniške upokojence pomnožilo. Še enkrat vsakemu posebej in vsem skupaj, Bog plačaj. — Društvo železniških upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani.

d Družina »Soča« bo gostovala v Novem mestu v soboto 7. t. m. ob 20. s simbolno efektno komedijo v treh dejanjih »Vrag«. Gostovanje se vrši v Sokolskem domu pod okriljem Sokola.

d Vreme. Barometer je včeraj kazal v Ljubljani 760,5, termometer 2, relativna vlaga 75%, smer vetra N, oblakost 10. V Mariboru je kazal barometer 759,4, termometer 2, relativna vlaga 90%, smer vetra S, oblakost 6. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 8, najnižja 1, v Mariboru —6, v Mostaru —1, v Zagrebu 1, v Beogradu —3, v Sarajevu —4, v Skoplju —6, v Splitu 4. Vsa opazovanja ob 7. uri.

Ljubljana

Četrtek, 5. marca 1931, Evzebij. Pravoslavni: 20. februarja, Prep. Lav.

Nočno službo imata lekarni Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

■ Valčkovega večera Sokola II, v soboto 14. t. m. v Kazinski dvorani ne smete zamuditi. Zabavali se bodo stari in mladi ob zvokih prvovrstne godbe. Vstopnina 10 Din.

■ Gospa Pavla Lovšetova zapoje v 1. delu svojega petkovskega koncerta naslednje pesmi: Pomlad ljubezni, Čajkovič: Zakaž, in iz Novokovskega cikla Erotikon: Ljubezensko slavlje. Nato zapoje Romanco skladatelja Leroux: Večer na Nilu s spremljevanjem violine in klavirja. Violinsko spremljevanje oskrbi konservatorist Pfeifer, klavirsko pa g. Marjan Lipovšek, ki spremlja sploh vse točke programa na klavirju. Nato slede Klenczow: Kar po prstih, Marxova: Beneška uspravka in Glierova: V jutranji zarji. Te pesmi poje ga. Pavla Lovšetova, dočim je prepuščen tretji nastop v 1. delu gđ. Majdi Lovšetovi. Gospodična Majda zapoje Schubertovega Radovedneža in pa Paževu kanceno iz Verdijeve opere Ples v maskah. Tak je 1. del koncerta. Programne točke II. dela priobčimo v drugi številki.

■ Predavanje za obrtniške vajence. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani priredi v ponedeljek 9. marca t. l. ob pol 19. uri v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani, Krekov trg XV, vajeniško predavanje. — Predava preč. g. P. Frančišek Ačko O. F. M. v Ljubljani o temi: »Razmerje človeka do Boga«. Vstopnina je prosta. — Vabljeni so tudi obrtniški mojstri in pomočniki.

■ Danes je premijera francoskega komponista Charpentiera opera »Luiza«. Izvrsno delo se vzporedi po večletnem presledku, topot v povsem novi zasedbi in vodstvu. Opera je polna lepe melodijozne glasbe. Vsebinska je prepričljiva prav tako v težkih dramatičnih doživljajih, kot v veselem razposajenem pariškem nočnem rajanju, opero je muzikalno naštudiral ravnatelj Polt, režira priznani režiser dr. Gavella, ki se s tem delom pri nas prvič predstavi kot operni režiser. Inscenacija je napravljena po načrtih in vodstvu g. Uljančičeva. Naslovno par-

tijo poje priljubljena sopranistka gospa Zlata Gungl-Gavella, njenega partnerja g. Gošić, očeta g. Primožič, mater gđ. Španova.

■ Pevski zbor Glasbene Matice proslavi 80-letnico skladatelja P. Hugolina Sattnerja na koncertu v četrtek 12. t. m. v Unionski dvorani. Koncert otvori pompozni operni orkester s Beethovno overturo Leonora št. 3, op. 72. Overturo izvajata operni orkester in orkestralno društvo Glasbene Matice, pod vodstvom ravnatelja Poliča. Po overturi bo imel slavnosten nagovor župnik frančiškanske cerkve prečestiti gospod dr. P. Guido Rant, zatem pa se izvajata najboljša Sattnerjeva dela »Ojliki« za soli, zbor in orkester. To delo je Glasbena Matice izvajala prvič aprila leta 1914 na 3 zaporednih koncertih s ogromnim uspehom. Sedaj ponavlja to delo v proslavo 80-letnice odličnega slovenskega komponista. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

■ Društvo učiteljev v Ljubljani vabi vse svoje članke k odborovi seji, ki bo v nedeljo, dne 8. marca ob 10. v I. mestni deklški ostan. Ljubljani (čentjakovska šola). Po seji bo predaval učiteljica M. Dolganova: »Kulturna duševnost učiteljice kot vir njenega dela in življenja.«

■ Peto predavanje slavističnega kluba bo v nedeljo 8. t. m. ob pol enajstih popoldne v dvorani Filharmonične družbe na Kongresnem trgu. Predavatelj je tokrat gosp. prof. France Vodnik, naslov predavanja: »Sodobni umetniški nazori. Vstop prost.

■ Licitacija 9 vagonov zaplenjenega vina. Včeraj popoldne se je vršila na glavnem kolodvoru licitacija 9 vagonov vina, ki so bili pred kratkim zaplenjeni, ker ni kakovost vina ustrezala določbam zakona o vinu. Zanimivo je, da ni pred zaplenbo nihče hotel prevzeti vina. Vino je kupil neki Italijan, ki ga pa ni hotel sprejeti, češ da je pokvarjeno. Radi tega so vagoni poslali nazaj v Jugoslavijo in so ostali v Ljubljani. Tukajšnja carinarnica se je zanimala za vino in ga je dala preizkusiti v Mariboru. V Mariboru so ugotovili, da je vino neužitno, ker je mešano s šmarnico. Radi tega je finančno ministrstvo na predlog tukajšnje carinarnice odredilo, da se vino izdraži. Za vseh 9 vagonov vina, ki ga je bilo okrog 100.000 litrov, je zahtevala carinarnica 39.000 Din. Vino je bilo prodano za 43.000 Din. Vino bodo prekuhali in porabili za žganje.

■ Norec pobegnil s doma. Z doma v Rudniku št. 48 je pobegnil Josip Polak, ki je umobolen in je bil pred kratkim odpuščen iz bolnice na Studencu. Polak je 28 let star, velike postave, svetlih brk in nosi bolniško obleko.

■ Žeparji. Na kuharski razstavi v Unionu so neznani žeparji izvršili 8 žepne tatvine.

■ V smrt je hotel. Te dni okoli 20. ure so opazili na dvorišču hiše št. 21 v Holzapflovli ulici neznance, ki je tam ležal na tleh in hropel ter mu je iz ust smrdele octova kislina. Pozvana rešilna postaja ga je prepeljala v bolnico, kjer so ugotovili, da imajo opravka s Alojzom K., delavcem iz Grosuplja. K. je sedaj že izven nevarnosti.

Maribor

m Kraljica Marija avtomobilskemu klubu. Predsednik avtomobilskega kluba sekcija Maribor g. Ferdo Pintar je sprejel sledečo brzojavko: »Po nalogu Nj. Vel. kraljice mi je čast za-hvaliti se za izraze vdanosti in zvestobe odp-slane z letošnje skupščine avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije, sekcija Maribor. Minister dvora B. D. Jevtič.«

m Zborovanje mariborskih učiteljev. V torek je ob oblihi udeležbi v meščanski šoli zborovalo učiteljsko društvo za Maribor in okolico. Prisotni so soglasno zavrnili napade na učiteljski stan ob priliki zasedanja banskega sveta. Izrazili so popolno solidarnost s spomenico, ki so jo predložili zastopniki tega društva UJU. Mariborsko učiteljsvo bo s konkretnimi statističnimi podatki o svojem delovanju dokazalo ne-utelemenost vseh očitkov in je v ta namen izvolilo tudi poseben odbor. Nadalje je strokovni učitelj Lavrenčič teoretično in praktično demon-striral moderno šolsko telovadbo v duhu Tyrševih načel. Vkljub neugodnim življenjskim razmeram je mariborsko učiteljsvo pripravljeno nadalje delovati v prosep mladine in na-roda.

m Kontrola uličnih imen. Na zadnji seji mestnega občinskega sveta je bil izvoljen poseben odsek, ki naj pregleda vsa imena ulic v Mariboru in predlaga eventualne spremembe. Želeli bi, da bi to delo temeljito opravil, in sicer tudi jezikovno, da bi izginile vsaj take spakedranke kakor je Jože Vošnjakova ulica. Ker se v slovenski morajo vsa imena skla-njati, je edino pravilno Vošnjakova ulica ali pa Ulica Josipa Vošnjaka. Takih napak pa je še več.

m Dar. Za revno vdovo iz Studencev je iz-ročiti našemu uredništvu pismonoša g. Miha Legvart 10 Din. Iskrena hvala. Posnemajte!

m Za vrnitev kontrole dohodkov. Kakor smo svoječasnno poročali je prometni minister izjavil, da bi se inozemski oddelek kontrole dohodkov lahko vrnil iz Beograda v Maribor, moglo bi se pa razpravljati tudi o ostalih oddelkih. Že takrat smo apelirali na zainteresirane merodaj-ne kroge, da se za stvar z vso vneto zavza-mejo, izgleda pa, da se ni storilo nič. Kje je tu krivda?

m Prva nogometna tekma. V nedeljo, dne 8. t. m. bo v Mariboru, in sicer ob 15. uri na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu prva letošnja nogometna prijateljska tekma med ISSK Mariborom in S. K. Ilirijo iz Ljubljane. mNoč na Jadrano. Priprave za veliko prire-ditev Jadranske Straže v soboto, dne 7. t. m. svečer pri »Unionu« so že v polnem razmahu. Umetniški klub »Grohar« je posodil vse svoje dekoracije, nastopile bodo narodne noše, a pri-pravljajo se še druge senzacije, pečen kroko-dil itd.

m Odpovedano predavanje. Ker je zaradi za danes napovedanega predavanja g. dr. Igorja Rosine o kulturnih problemih naše vasi nastal v odboru Prosvetne zveze nesporazum, se predavanje ne bo vršilo.

m Obrtno gibanje. V mesecu februarju je bilo v Mariboru izbranih 39, na novo prijavljenih pa 29 obrtni.

11. III. 1931. „VNEBOVZETJE“

m Društvo za vpepeljevanje mrličev »Ogenj« objavljajo, da znaša pristopnina 10 Din, mesečna članarina pa 10 Din. V slučaju, da vpepeljevanje pred zgraditvijo krematorija v Jugoslaviji ne bi bilo mogoče, se bodo sorodnikom umrlih članov izplačali vsi že inkasirani prispevki. Člane sprejemajo odvetnik g. dr. Avg. Reisman, trgovec Rudolf Tinauer, g. Pelikan v Ljudski tiskarni ter upravi »Delavske Politike« in »Volksstimme«. Imena priglasenih članov se v javnosti ne bodo pobjelila.

Aretacija ponarejevalca denarja.

Te dni je nekdo javil orožništvu pri Sv. Juriju ob Pesnici, da se je še izza Potočnikovega procesa znani 62 letni fotograf Franjo Rupnik znova pričel baviti s ponarejanjem denarja. Orožništvo je takoj uvedlo preiskavo in je s pomočjo mariborske policije Rupnika, ki stane v Melju, aretiralo ter našlo pri njem plošče z jugoslovanskimi in avstrijskimi bankovci. Rupnik je bil po zaslišanju izročen sodišču.

Kranj

Občni zbor »Kroška prijateljev Francije« v Kranju bo v četrtek 12. marca t. l. ob pol 21. v salonu hotela pri Jeleni z naslednjim dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora. 2. Poročila odbora. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Volitve novega odbora in nadzorstva. 5. Služajnosti. Tajnik.

Cigani. Tod okoli se je klatila precej velika družba ciganov, ki so marsikaterega oskubili.

Škofja Loka

Velika uharica. Škofjeloški zdravnik dr. Jože Rant je prejel te dni v lovske svrhe krasen eksemplar velike uharice, ki domuje pri Balantu. Ujeda preko dneva počiva in šele pod noč razži, ko tudi povzije prinešeno hrano.

Užitina na špirt, ki je bila občinama Škofja Loka in Stara Loka dalje časa predmet sporazumevanja, se je uredila tako, da znaša užitina na vsak liter 12 Din, s čimer je ustrezno trgovskim in gospodarskim interesom okoliša.

Proračun okrajnega cestnega odbora za srez Kranj, kamor spada tudi škofjeloški okraj, je v končni redakciji razviden na občinski deski, na kar interesente opozarjamo.

Pogreb sedlarskega mojstra Ivana Krajnika iz Godešiča pri Škofji Loki, ki se je vršil v nedeljo popoldne na pokopališču v Retežu, so se udeležila polnoštevila gasilna društva iz Sore, Godešiča, Sv. Duha-Virnaša, Zabnice in Škofje Loke, odkoder je prispel tudi župni načelnik g. Ivan Kavčič. Pokojnik je bil načelnik gasilcev v Godešiču.

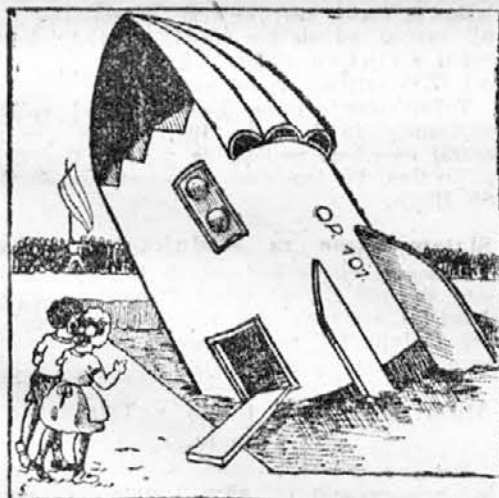
Škofjeloška nedelja je potekla v znamenju izredne muhavosti vremena. Zaobljeno nebo je najprej deževalo, okoli poldanskih ur je prislajalo sonce, ki ga je popoldne zamenjalo babje pšeno in na večer sneg, ki je precej izdatno in iznova prekril zemeljsko plast.

Kresnice

Težka nesreča je zadelo Bokalovo rodbino. Oče Jožef je pozabil zakleniti skedenj, kjer ima poleg drugega gospodarskega orodja in strojev tudi slamoreznic. Pa sta se zmuznila njegova otroka in skedenj in tako prišla tudi k slamoreznic in ker nesreča nikjer ne počiva, je prišla desna roka 5-letnega Tončka v stroj. Kazalec mu je popolnoma zmečkal, roko pa tja do zapestja tako težko poškodovano, da je moral oditi oče z dečkom zdravniku, kjer mu je v Ljubljani g. dr. Ukmar Polde za silo obvezal in zaradi pretežke poškodbe odredil prevoz v ljubljansko bolnico, kjer se sedaj leči.

Nevarne šale. Baš na nasprotni strani Kresnic, v Zapodju so prišli neki fantje mimo hiše Kokala in ker so opazili v njegovi hiši veselo razpoloženje nekkih fantov, so vstopili. Pričeli so zbijati šale. Radi neke malenkosti je pa prišlo do pretepa. Skupil jo je samo ubogi France, ki je moral le poiskati zdravniške pomoči.

Poštovanje po zvezdi večernici

5.

Zunaj na vojaškem vežbališču, so se tedaj zbirale ogromne množice ljudi, da bi prisostvovali poletu prve rakete v vseмирje. Toda stražniki niso nikomur dovolili, da bi se preveč približali skrivnostnemu vozilu. Samo Dušan in Danica se je čudoma posrečilo, da sta izrabila zaposlenost dveh stražarjev in se prikradla do rakete.

Pustolovščine lažnega zdravnika

Senzacionalna obravnava proti potniku, ki je prodal 213 tuberkuloznim inhalacijske aparate

Ljubljana, 4. marca.

V petek se bo vršila pred senatom trojice zaminitiva obravnava proti 27-letnemu akademiku Č., obtoženemu zločinstva goljufije. Č. je bil pred leti zastopnik neke mariborske tvrdke in je prodajal zanj inhalacijske aparate. Pozneje se je Č. osamosvojil in je začel prodajati aparate na svojo roko. Kupoval jih je v Zagrebu po 65 Din in jih prodajal na deželi po 236 Din. Da bi aparate lažje prodajal, se je zglaševal na županstvih in se predstavil kot uradni državnega higijenskega zavoda v Ljubljani, čigar naloga je, da prouči higijenske razmere na deželi. V to svrhu je zahteval imenik tuberkuloznih in ga je tudi povsod dobil. Č. se je zglaševal tudi v župniščih, kjer so mu prav radi postregli z informacijami. Ko je na ta način

vedel za bolnike, jih je začel obiskovati in se predstavljati kot zdravnik. Kot tak je preiskoval ženske, ki so se mu morale sleči, in je ugotavljal pri njih tuberkulozo, ki pa je ozdravljiva z njegovim aparatom. Bolnikom, ki aparata niso hoteli kupiti, je grozil, da jih bodo orožniki »silo« v ljubljansko bolnico.

V kratkem času je Č. obiskal v Ljubljani in v ljubljanski okolici, v vaseh okoli Kamnika, Kranja, Tržiča, Borovnice, Vrhnike, Logateca, Višnje gore in Litije 213 bolnikov, ki so kupili od njega inhalacijske aparate za skupno 48.493 Din. Č. je kupcem dodajal po 2 steklenici evkaliptičnega olja za inhaliranje.

Za petkovo obravnavo vlada veliko zanimanje zlasti na deželi, kjer je Č. »ordiniral«.

Izseljenci in povratniki v februarju

Jesenice, 4. marca.

V minulem mesecu se je izselilo iz naše države preko Jesenic 49 oseb v druge evropske države in 128 oseb v prekomorske države, torej vseh izseljencev skupaj je bilo v minulem mesecu 177 oseb. Izselilo se jih je 48 v Francijo in 1 v Belgijo; v Zedinjene države Severne Amerike 82, v Argentino 4, v Kanado 18, v Urugvaj 23, v Chile 1.

Povratnikov smo imeli v februarju pa 495, in sicer 298 iz prekomorskih držav ter 197 iz kontinentalnih in to iz Francije 136, iz Belgije 49, iz Nemčije 5, iz Holandske 3 in iz Luksemburga 4. — Če pogledamo številko izseljencev in številko povratnikov, vidimo, da znaša diferenca 318, to se pravi, da se jih je vrnilo skoro 3 krat toliko kot izselilo. Iz tega zopet vidimo: »ljubo doma, kdor ga ima.«

Potnikov iz države preko Jesenic je bilo 1066, v državo pa 2509. Zopet več v kakor iz države. Deportirancev smo imeli v minulem mesecu 18 in to 7 iz USA, 3 iz Kanade in 8 iz Avstrije.

Repatriiranih, to se pravi na državne stroške vrnjenih je bilo 132 in sicer iz ZDA 5, iz Kanade 17, iz Argentine 99, iz Sant Pavla 2, iz Avstrije 2, iz Francije 6 in iz Nemčije 1.

Zopet težka nesreča v tovarni

Jesenice, 4. marca.

V torek dopoldne okrog 11. ure se je pripetila v tovarni Kranjske industrijske družbe na Jesenicah težka nesreča, koje žrtev je postal tovarniški delavec Joža Markizeti, zaposlen kot zidar v »Martinu«.

Nesreča je pripetila po izjavi očividca takole: V višini 8 do 10 metrov je bila pritrjena 93 kg težka železna plošča, ki se je radi premočnega udara železa, ki so ga spustili nanjo, prelomila in padla delavcu Markizetiju, ki je bil zaposlen pod njo, na nogo, mu jo prelomila, če ne še nekoliko zdrobila kost na spodnjem delu podgolence. Udarec je bil seveda tako silen, da je ponesrečenec od bolečine omedlel. — Tovariši so mu priskočili na pomoč, ga dvignili in z rešilnim vozom prepeljali v bolnico Bratovske skladišnice na Jesenicah, kjer mu je nudil pomoč tovarniški zdravnik g. dr. V. Schwab. Seveda bo nesrečni delavec moral ostati dalj časa v bolnici, vendar je upati, da ne bo trpel velikih posledic nesreče.

Strašna nesreča

Dokležovje, 4. marca.

Pripetila se je te dni v Dijaševcih. Majdičev 18letni sin je bil zaposlen z rezanjem šib za pletenje košar. Tiho se mu je od zadaj približal njegov 2 leti, starejši brat Franc ter mu začel nagajati. V tem trenutku se obrne brat in sune z nožem nazaj naravnost Francu v prsa! Z grznim krikom se zgrudi zaboden na zemljo a iz rane mu brizga kri v curkih! Prihiteli so do... ač in sosedje, ki so ranjenca za silo obvezali in odpremili v bolnico v Mursko Soboto. Stanje ponesrečenca je zelo kritično.

Jesenice

Dnevnik »Jugoslovan« se je tudi pri nas na Jesenicah že zelo razširil. Naročnikov je že lepo število in še vedno narašča. Dobi se ga tudi v dnevni razprodaji v dveh trafikah in sicer v postajni trafikah gospoda Nikolavčiča in v trafikah gđe. Mesarjeve. Proda se vse izvođe, večkrat ga celo zmanjka, tako, da je bilo treba številno povisati.

Nedelja zborovanj. V nedeljo ob 15. uri se je vršil 21. redni letni občni zbor društva kovinarjev, sekcija Javornik, v društvenem domu prosvetnega društva Koroška bela. Predsednik Povše je otvoril zborovanje, se zahvalil za lepo udeležbo. Po prečitani zapisnika zadnjega občnega zbora je predsednik podal v kratkih besedah delo odbora v preteklem poslovnem letu. Tajnik, blagajnik in pregledovalci računov so podali svoja poročila, naker je bila odobru dana razrešilnica.

Pri tretji točki dnevnega reda »Položaj delavstva«, je predsednik dal besedo glavnemu tajniku g. Rozmanu z Jesenic, kateri je v daljšem govoru pojasnjeval pomen strokovnih organizacij delavstva in pa položaj delavstva na Jesenicah in delavstva, ki je zaposleno pri KID. Ugotovilo je poudarjati da se vodstvo tevarna po 2 mesecih se n... dločilo povsem ali ne uvedlo še kolektivno pogodbo ali ne. Sicer se vrše to-zadavni pogovori od strani nekaterih oddelkov tovarne, kako bo pa vse to izgledalo, bo pokazala bodočnost. Dela se menda povsem na to, da se uvede le akordno delo, kar bo najbrže vse to v škodo delavcev pri dosedanjih bonitetah. Priporočal je, da naj se delavci še bolj oklenejo svojih strokovnih organizacij, kar je

Kamnik

Smrtna kosa. V ponedeljek smo pokopali na pokopališču na Zalah 26-letno go. Ivanka Bergantovo. Za njo žaluje soprog in dva otročka.

Skiopistična predavanja društva »Kamnik« so postala prav priljubljena in cenena zabava za Kamničane. V ponedeljek je predaval g. kaplan Miha Jenko o pasijonskih igrah v Oberammergau.

Radovljica

Krajevni odbor Rdečega križa bo predvajal 7. marca ob 20. uri in 8. marca ob 16. in 20. uri film »Vražja maska« ter 25. aprila ob 20. uri in 26. aprila ob 16. in 20. uri »Bele sence«.

Vič

Sadarska podružnica na Viču sporoča, da se vrši danes ob 19. uri zvečer zopet običajno sadarsko predavanje v šoli.

Litija

Bolezen. Obolel je pismonoša g. Mrak. Ker naša pošta nima predpisanega števila nastavljenecv, ga težko pogrešamo.

Solska drevnica. Solsko upravitelstvo bo razdelilo nad 50 drevese po znižani ceni. Pridite ponje!

Cigani. Vtorek se je pripeljalo v trg 5 voz ciganov. Prišlo se je splošno beračenje, vse jim je dobro in prav, le težko se jih otreseš, ne da bi jim kaj dal.

Trbovlje

Predavanje v Sokolskem domu. V četrtek 5. t. m. ob 18. uri bo predaval v Sokolskem domu tukajšnji zdravnik g. dr. Baumgarten o negi zdravlja v vsakdanjem življenju.

Dražba za dobavo gramozu okrajnemu cestnemu odboru. Okrajni cestni odbor v Laškem razglašajo, da se bo v mesecu marcu dražbenim putem oddala dobava gramozu za ceste v področju cestnega okrajnega odbora v Laškem in sicer najnižjim ponudnikom. Vsakdo, ki bi se kot ponudnik hotel dražbe udeležiti, mora najpozneje do dne 15. marca t. l. prijaviti, iz katerega kamnoloma namerava gramoz dobaviti. Samo tisti ponudniki bodo k dražbi dopuščeni, katerih kamnolomi bodo po organih okrajnega cestnega odbora popreje pregledani in katerih gramoz bo odobren.

Dobrodela akademija Rdečega križa. Tukajšnji krajevni odbor Rdečega križa priredi v soboto 7. marca ob 20. uri v Sokolskem domu dobrodelno akademijo »jako pestrim sporedom«. Kakor druga leta namerava tukajšnji Rdeči križ tudi letos poslati večjo skupino slabotnih in bolehnih rudarskih otrok na poletniško letovanje bodisi na Gorenjsko ali pa na Jadran. Glede na dobrodelni namen te prireditve prebivalstvo naprošamo, da akademijo v največjem številu posli in s tem podpre odbor pri njegovem požrtvovalnem in človekoljubnem delovanju v korist naše revne rudarske mladine.

Shod Narodne strokovne zveze. V soboto 7. marca ob 15. uri bo v dvorani gostilne Forte na Vodah javen rudarski shod, ki ga sklicuje tukajšnja krajevna organizacija Narodne strokovne zveze. Za ta shod vlada med rudarskim delavstvom veliko zanimanje, ker bodo na shodu poročali delegatje o uspehu intervencije v Beogradu, od koder se bodo do tega časa vrnili.

Zagorje

Rudarski zaupniki II. rudarske skupine so izvolili iz svoje sredine g. Antona Krantbergerja za lokalnega načelnika II. rud. skupine v Zagorju.

Praznovanje. Za tekoči mesec se je napovedalo samo 16 delovnih dni na tukajšnjih obratih. Praznovanja bodo vsak ponedeljek in soboto ter ob praznikih (19. in 25.). Delavstva se polašča obup ter pričakuje nastopno rezultata intervencij svojih zastopnikov v Beogradu.

Radio

Ljubljana, četrtek, 5. marca. 12.15 Donski kozaki — šlagarji iz zvočnih filmov (plošče). 12.45 Novice iz današnjih dnevnikov. 13.00 Časovna napoved, nato reproducirana glasba. 13.30 Borzne vesti 17.30 Otroška ura (ga. Gabrielčičeva). 18.00 Plošče. 18.30 G. Ulaga: Gimnastična ura. 19.00 G. prof. Rupil poučuje srbohrvaščino. 19.30 G. dr. Bohinec: Iz naravoslovja: Morje in jezero. 20.00 G. Horn: Dnevna vzgoja otroka. 20.30 Operetni večer Radio orkester: Gdč. Arko in g. Jelačin pojeta vmesne opere. 22.30 Napoved časa, dnevne vesti, sport, vreme; napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, petek, 6. marca. 12.15 Odlomki iz oper — uverture (plošče). 12.45 Novice iz današnjih dnevnikov, zimskosportne vesti. 13.00 Časovna napoved, nato reproducirana glasba. 13.30 Borzne vesti. 17.30 Radio orkester. 18.30 G. dr. P. Fr. Tominec: Samostani in znanost. 19.00 G. prof. dr. Sušnik: Francoščina. 19.30 Gospodinjina ura: Najvažnejša čistila sredstva v gospodinjstvu (Krekova gosp. šola). 20.00 Koncert društva »Sloga«.

Zagreb, četrtek, 5. marca. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Popoldanski koncert ruskih balalajk. 18.30 Novice. 20.00 Zivnozdravstvo. 20.25 Uvod k prenosu. 20.30 Dunaj: Internationalni koncert. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Večerna glasba.

Zagreb, petek, 6. marca. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Prenos iz kavarne. 18.30 Novice. 20.25 Uvod k prenosu. 20.30 Berlin: orkestralni koncert. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Plesna šola.

Beograd, četrtek, 5. marca. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Predavanje. 17.30 Petje narodnih pesmi. 18.00 Prenos glasbe iz hotela »Moskva«. 19.30 Francoščina. 20.00 Zdravstvo. 20.30 Ljubljana. 21.30 Ljubljana. 21.30 Klavirski koncert. 22.00 Poročila. 22.20 Večerni koncert Radio orkestra.

Beograd, petek, 6. marca. 11.30 Plošče. 12.45 Opold. koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 15.00 Ljudskosolska ura. 16.00 Plošče. 17.00 Kuhinja. 17.30 Violinski koncert. 18.00 Citre. 20.00 Narodne pesmi (Petje). 20.30 Klavir. 21.30 Drama. 22.15 Večerni koncert Radio orkestra. 22.30 Dnevne vesti. 22.50 Plošče.

Lesce

Obrtništvo in nove stavbe. Lesce so se po vojni, osobito pa v poslednjem času, močno razvile, spričo železniškega naziva »Lesce-Bled« so postale znane širom naše domovine, saj je pri nas končna postaja in izhodišče iz vse Jugoslavije za letovišče Bled, kamor je speljana 5 km dolga asfaltna cesta. — Tudi v obrtno-industrijskem oziru so Lesce močno napredovale. Odlikuje jih skoro 20 novih stavb, izmed katerih je najmarkantnejša nova tovarna verig, tvornica za čokolado in nešteto drugih modernih stavb. Obrt se na splošno razvija zelo ugodno, vendar pa je pripomniti, da je nabava na kovinarska zadruga prešla radi gospodarske krize v likvidacijo. Toda našel se je gospodar, ki je kupil zadrugo. Gospod Alojzij Kapus je lepo razvil v zadrugi svojo poklicno obrt, izdelovanje cementnih izdelkov, poleg tega pa je otvoril trgovino z vsem stavbnim materialom. — Gospoda Legat & Brtoncelj sta ustanovila v Lescah novo strojno mizarstvo podjetje.

Mokronog

Kmetijski tečaj. V sredo, dne 25. februarja sta predavala sreski kmet. referent Ambrož »O trnih škodljivcih« in ing. Muck »O gnojnikih - gnojenju« s hlevskim gnojem in umetnimi gnojili. V nedeljo, dne 1. marca se je zaključil kmetijski tečaj s predavanjem sr. kmet. referenta Ambroža »O kletarstvu«. Zaključku so prisostvovali: g. sreski načelnik Šiška, nekateri predavatelji, zastopniki obč. kmet. odbora in nad 50 poslušalcev.

Drevesnica kmet. podružnice sprejema naročila sadnega drevja za pomladansko saditev. Oddaja drevcev v sredi meseca marca.

Novo mesto

Odlikovanje. Na ukaz Nj. Vel. kralja so bili pri tukajšnjem sreskem načelstvu odlikovani gg. tehnični svetnik inž. Walter Ahlfeld z redom Belega orla V. razreda, državni cestni nadzornik Rudolf Jenko z redom sv. Save V. razreda in cestar Ivan Strajnjar s srebrno kolajno za vestno službovanje.

Osebnost. Novoimenovani predsednik okrožnega sodišča g. dr. Josip Kavčič je z današnjim dnem nastopil svoje mesto. Zeleč mu same prijetne dni v naši metropoli, ga toplo pozdravljamo!

Pedeseletnico svojega rojstva je praznoval v sredo v krogu svoje družine čil in krepak gimnazijski sluga g. A. Tinta. Čestitamo!

Drugo tromesečje se je v početku marca zaključilo na tukajšnji meščanski šoli in na gimnaziji. Meščanska šola izkazuje relativno boljše uspehe od prvega tromesečja. Tedaj je v prvem razredu padlo polovico učencev, v drugem pa 30%; dobič je zdaj v drugem razredu število padlih naraslo za 5%, je v I. razredu padlo za polnih 20%.

Radio predavanja. Po nekaj tednih odmora prične novomeški učitelj g. Viktor Pirnat v soboto spet z radio-predavanji. Čas kot običajno ob šestih zvečer. Tako bo skozi vse sobote še tja po veliki noči. To pot bo opisoval najlepše točke divne Dalmacije in to le iz lastnih opazovanj. V soboto je na vrsti prelesto splitsko šetališče Marjan, biser Dalmacije.

Nogo si je zlomil 40letni posestnik Janez Bevc iz Smalčje vasi pri St. Jerneju na Dol. Nakladal je drva, pa ga je veja tako udarila, da je padel ter si pri tem zlomil levo nogo pod kolonom. Moral je v bolnico.

Roko si je nalomil v zapestju France Korelec, mizarški pomočnik iz Mačkovec. Delal je na Veliki Loki. Zvečer so v delavnici nekaj prekladali, pa mu je na tleh spodrsnilo, padel je na levo roko in po njej je bilo.

Rebra si je polomil 33-letni Janez Škerjanc, dninar na Brodu. Napajal je konje, pa je pri tem padel s konja ter si zlomil rebro na levi strani. Oba sta pri Umetljenih bratih v Kandiji.

Delo Priv. agrarne banke

Bivši minister in predsednik Priv. agrarne banke Marković je o delovanju naše največje agrarne institucije izdal obširno izjavo, iz katere posnemamo najpomembnejše misli.

P. A. B. je začela svoje delo v času jako hudih razmer v poljedelstvu. Stremela je za tem, da podpre poedince in organizacije v vseh krajih naše države ter jim omogoči uspešno delo. To delo je bilo oteženo zaradi pomanjkanja zakona o zemljiških knjigah. Njena administracija je imela v preteklem roku 170.000 sprejetih in 213.000 ekspediranih dopisov. V tem roku je sprejela 19.000 prošenj za hipotekarna posojila. Banka je dozdaj, to je do vključno 27. februarja, rešila 17.220 hipotekarnih posojil v znesku 516 milijonov dinarjev, 171 meničnih posojil v znesku 3 milijonov dinarjev ter 67.000 zadružnih posojil za 3379 zadrug v znesku 237 milijonov dinarjev, skupno torej za 757 in pol milijona dinarjev. Politika banke glede podeljevanja hipotekarnih posojil je šla v smeri odobritev malih posojil, ker so jih bila mala gospodarstva naj bolj potrebna, zakaj ona ne morejo kakor velika in največja gospodarstva dobiti posojil od velikih solidnih ustanov. Povprečno so ta posojila znašala 16.500 do 47.000 Din. v različnih krajih različno. Maksimum je bil v donavski banovini, minimum v vrbaski. Na 1 ha zemlje je prišlo 2300 do 4200 dinarjev minimum v vrbaski banovini, maksimum v primorski. Odobritev znaša procentualno do vrednosti zemlje 15 do 25%.

Naslednja statistika najbolje ilustrira rezultate akcije banke v toku njenega poslovanja:

Do 2 ha 1267 posojil za 10 milj. Din; od 2 do 5 ha 2983 posojil za 43 milj. Din; od 5 do 10 ha 3054 posojil za 73 milj. Din; od 10 do 20 ha 1806 posojil za 75 milj. Din; od 20 do 50 ha 702 posojil za 69 milj. Din; preko 50 ha 162 posojil za 47 milj. Din; skupno 9974 posojil za 319 milijonov dinarjev.

Torej so mala gospodarstva z zemljiščem 10 ha dobila 6037 posojil, gospodarstva z 10 do 20 ha 1806 posojil, preko tega pa 864 posojil od skupnega števila odobrenih posojil. Akcija banke v podeljevanju posojil se razteza na vso državo.

P. A. B. in zadružništvo. V tej poslovni dobi je banka podelila tudi mnogo srednjeročnih kreditov (osebni kreditov) po zadružnih ustanovah z rokom do 8 let. Banka je stala na stališču, da je najbolj zdravo v gospodarskem in etičnem pogledu podeljevanje posojil preko zadružnih organizacij. Upravni odbor je takoj v začetku določil delo banke v smeri krepitve zadružnih organizacij.

Revizija, ki jo je banka opravljala pri posameznih zadružnih ustanovah, je imela samo namen popravljati napake v našem zadružništvu. Banka je pri tem igrala vlogo instruktora. Od svoje ustanovitve pa do 31. decembra je izvršila 1802 revizij zadrug, in sicer 1486 revizij enkrat, 295 revizij trikrat, 20 revizij štirikrat in 4 revizije samo enkrat pri vsaki zadrugi. V teh številkah je všteto tudi 24 revizij centralnih zadružnih ustanov (zveze in oglašnih zadrug). Med njimi je bilo 8 dvakratno revidiranih.

Gospodarske vesti

× Publikacije Ljubljanskega velesejma. Samozaložba letošnjih publikacij Ljubljanskega velesejma, to so sejemski »Vestniki« in ofi- cialni katalog XI. mednarodnega velesejma, ki se vrši od 30. maja do 8. junija, je tudi letos poverjena anonimni tvrdki Aloma Company v Ljubljani. Lanske publikacije Ljubljanskega velesejma in isti samozaložbi so po svoji lični opremi in aktualni vsebini žele splošno priznane. Tvrde, ki žele v teh publikacijah inserirati, naj se obračajo edinele na Aloma Company in naj oddajo svoja naročila samo njemu zastopnikom, ki se izkažejo s poverilnico »Uprave sejemskih Vestnikov, kataloga in legitimacije« v Ljubljani.

× International Public Service Corporation v Jugoslaviji. Beograjski listi poročajo, da se mudi v Beogradu zastopniki velike ameriške finančne skupine, ki namerava izvesti elektrifikacijo Vojvodine. Ta družba je nakupila v Novem Sadu električno centralo in bo prevzela tudi druge večje centrale v Vojvodini ter tako izvedla enotno elektrifikacijo tega važnega gospodarskega predelja v naši državi.

× Izjemni tarif za izvoz naše koroze v Italijo. Generalna direkcija državnih železnic je odobrila izjemni tarif za izvoz naše koroze v Italijo.

× Posojila Državne hipotekarne banke. Glavna podružnica Državne hipotekarne banke v Ljubljani sporoča: Glavna podružnica Državne hipotekarne banke v Ljubljani bo od 15. marca do 15. maja 1931 zopet sprejemala prijave za dolgoročno posojila in sicer do najvišjega zneska 500.000 Din na vsako prijavo.

× Oddih lesne industrije. »Drvočrta« prinaša razveselje vest, da je srbska lesna industrija pridobila na grških tržiščih tako ugoden odjem, da so žage popolnoma zaposlene. Trgovska in industrijska banka, ki razpolaga z večjimi lesnimi obrati, se celo pritožuje nad pomanjkanjem neobdelanega lesa. Zeleti bi bilo, da se ta pojav skoro razširi tudi na našo banovino, kjer lesna industrija še vedno doživlja prav kritične čase.

Borzna poročila

dne 4. marca 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 4. marca. Amsterdam 22-825, Berlin 13-515-13-545, Bruselj 7-9376, Budimpešta 9-9261, Curih 1094-40-1097-40, Dunaj 7-985 do 8-015, London 276-12-276-92, Newyork 56-73 do 56-93, Pariz 222-02-224-02, Praga 168-27 do 169-07, Trst 297-299.

Zagreb, 4. marca. Amsterdam 22-795-22-855, Dunaj 798-5-801-5, Berlin 13-515-13-545, Bruselj 793-76 bl., Budimpešta 991-11-994-11, London 276-12-276-92, Milan 297-10-299-10, Newyork kabel 56-84-57-04, ček 56-73-56-93, Pariz 222-02-224-02, Praga 168-27-169-07, Curih 1094-40-1097-40.

Dunaj, 4. febr. Amsterdam 235-30, Beograd 12-5025, Berlin 169-11, Bruselj 99-17, Budimpešta 124-04, Bukarešta 4-2325, Kopenhagen 190-15, London 84-5562, Madrid 76-70, Milan 37-2775, Newyork 711-50, Pariz 27-83, Praga 21-0775, Sofija 5-1550, Stockholm 190-65, Varšava 79-703, Curih 137-.

Curih, 4. marca. Beograd 9-1270, Pariz 20-345, London 25-2262, Newyork 519-40, Bruselj 72-43, Milan 27-21, Madrid 55-50, Amsterdam 208-225, Berlin 123-45, Dunaj 73, Sofija 3-7625, Praga 15-385, Varšava 58-15, Budimpešta 90-575.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 4. marca. 7% Bler. 82, 8% Bler. 92-50, Celjska posojilnica 160, Ljublj. kred. b. 126, Prva hrv. šted. 980, Kreditni zavod 170 do 180. — Večje 128, Stavbna 40, Kranjska ind. dr. 334-334, Ruše 220.

Zagreb, 4. marca. Državni papirji: 7% inv. pos. 87-87-50, vojna škoda ar. 417-50-418 (419, 418), kasa 417-50-418-50 (418), maj junij 418 do 418-50 (junij 418-75, 418), 4% agr. obv. 51-50 do 52, 7% Bler. 81-50-82-25, 8% Bler. 92 do 92-50, 7% pos. hip. b. 81-50-82-25. — Banke: Hrvatska 50-60, Prašteditona 975-980, Udužena 193-50-194-50, Ljublj. kred. 128-129. — Industrije: Sečerana Osijek 278-290, Trboveljska 329-332, Slavonija 200 d., Večje 132-145. Dunaj, 4. febr. Bankverein 16-45, Kreditni za-

vod 46-70, Dunav-Sava-Adrija 14-95, Prioritete 84-95, Ruše 29-25, Trbovlje 42-50.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu London, 4. marca. 7% Blaire 80-81-75. eNwyork, 4. marca. 8% Blaire 91-92, 7% Blaire 81-82, 7% pos. drž. hip. b. 79-81-25.

Zitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca neizpremenjena čvrsta, promet 2 in pol vagona pšenice.

Novi Sad, 4. marca. Koruza: baška, sremska garant. 82-50-84, baška, sremska, marec, april, maj 90-92-50, baška, ladja Dunav-Sava, predčasno suha 87-88, baška, maj 92-50-95. — Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 11 vagonov, koruza 19 vagonov, moka 9 vagonov. Tendenca: neizpremenjena.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca slaba, promet 1 vagon bukovih hlodov.

Strojno podjetje

R. Willmann, Ljubljana

Slomškova ul. 3

431

Zatvornice, vodna kolesa in mlinske naprave, beneški jarmeniki, krožne žage, nihalne žage, transmisijski deli

Stev. 65.

Razpis službe

Vsled naloga kor. banske uprave V. štev. 401/I. z dne 19. januarja 1931 razpisuje sreski cestni odbor v Litiji službo tajnika.

Pogoj za tajniško mesto je najmanj izobrazba, ki se zahteva za uradniško službo III. kategorije.

Lastnoročno pisane in s kolkom Din 5.— opremljene prošnje ter s pravilnimi in z zadostno koletkovanimi prilogi (rojstni, krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju ali oprostitvi vojaške službe, zdravstveno izpričevalo, navedeno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da ni bil prosilec obsojen zaradi kaznjivega dejanja iz koristoljubja, event. službena izpričevala) je predložiti neposredno sreskemu cestnemu odboru v roku 14 dni od dne, ko je bil razpis objavljen.

Sreski cestni odbor v Litiji

dne 27. februarja 1931.

Načelnik: Hinko Lebinger.

Razpis

744

Krajevni šolski odbor Šenkov turn p. Vodice, razpisuje oddajo raznih del pri prezidavi osnovne šole in sicer: zidarska, tesarska, mizarska, krovska, kleparska, pečarska, plesarska, slikarska, ključavničarska dela in napeljave elektrike.

Ofertni pripomočki so na razpolago vsak dan pri šolskem upravitelstvu v Šenkovem turnu proti odškodnini.

Pravilno opremljene in zapečatene ponudbe je vložiti do 18. marca 1931 do 11. ure dopoldne pri šolskem upravitelstvu istotam.

Krajevni šolski odbor si pridržuje pravico, da odda dela neglede na najnižjo ponudbo.

Krajevni šolski odbor Šenkov turn

dne 3. marca 1931.

Mali oglasi

Oglasi socijalne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5.— Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10.— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

B. Pauer 732
keksi
biskviti
vafelni
i. t. d.
so najboljši!

Frizerski salon
za dame in gospode
Franc Loborec
Ljubljana
Rimska cesta

se priporoča o. damam
za trajno kodranje,
vodno ondulacijo in
vse v to stroko spa-
dajoča dela po zelo
znižanih cenah. Sprej-
me o. dame in gospode
na abonma po znižanih
cenah. — Uradniki
znaten popust.

Kolesa 733
na ugodne obroke
»CENTRA«
trgovina šivalnih strojev, koles, gramofonov itd., Ljubljana, Masarykova cesta, nasproti gl. kol. Palača Vzajemne zavarovalnice.

Samostojnega korespondenta
večšega slovenske, srbohrvaške in nemške korespondence in zmožnega knjigovodstva, iščemo za takojšnji nastop. — Ponudbe z navedbo zahtevkov na upravo »Jugoslavana« pod: »Industrija« 774

Poziv
Gospod, ki se je dne 10. 8. 1930 ob priliki karambola avtomobila z motorjem na cesti na Mirje ob Curkovi vili ustavil z avtom na kraju nezgode, naproša se, da sporoči svoj naslov pisarni doktorja Stareta Emila, odvetnika v Ljubljani, Pražakova ul. 15. 749

Objava 751
V četrtek, dne 5. t. m. bo carinarnica ljubljanska vršila ponovno licitacijo devetih cistern vina iz Ventimiglia, in sicer ob 10. uri predpoldne na železniškem prostoru pred carinskim »A« magacinom v Ljubljani-Glavni kolodvor. — Pogoj in informacije na licu mesta ali pri ekonomatu carinarnice. K števil. 5626-31. Glavna carinarnica Ljubljana

Razpis
a) slalom tekme za srednješolski prehodni pokal,
b) splošne slalom tekme.
SK Ilirija razpisuje propagandne tekme v slalomu: a) za srednješolski prehodni pokal po naslednjih prepozicijah:
1) Vsakoletne tekme se udeležijo lahko le dijaki srednjih šol v skupinah iz zavodov. Najmanj 6 dijakov tvori moštvo enega zavoda. Za oceno je merodajen skupen čas štirih najboljših tekmovalcev prijavljenega moštva.
2) Pokal si pribori moštvo enega zavoda, ki doseže tri sezone zaporedoma ali pa trikrat v presledkih največje število točk.
3) Za izvršitev tekmovanja je potrebna prijava najmanj štirih zavodov.
Tekmuje se po začasnem pravilniku za slalom. Pokal brani moštvo ljubljanske realke, ki si ga je priborilo v sezoni 1928/29.
Tekma se vrši v nedeljo 8. marca 1931. pri Sv. Ani nad Tržičem.
Prijave so pismene: iz njih bo razvidno ime in priimek smučarjev odn. moštva zavoda.
Prijave je vložiti najkasneje do 18. ure dne 6. marca na naslov: SK Ilirija, poštni predal 175, ali pa oddati pri tvrdki »Alpen«, Masarykova cesta.
b) Splošna slalom tekma:
dne 8. marca 1931. se vrši istotam (glej gornji razpis) po slalom tekmi za srednješolski pokal splošna slalom tekma za posamezne pri JZSS verificirane tekmovalce.
Tekmovalne prijave, katere se naj vpošlje najkasneje do 6. marca 1931. do 18. ure na zgoraj navedene naslove, je priložiti Din 10—prijavnice. Po tem času je prijavljena dvojna. SK Ilirija.

Slalom-tekme za srednješolski pokal.
Danes v četrtek 5. t. m. ob 18-30 v klubovi sobi kavarne Evropa (vhod Dunajska cesta — dvorišče) sestane zastopnikov odn. odposlancev srednjih šol, radi razgovora glede izvedbe gornje tekme. — SK Ilirija.

Alpski smučarski tečaji v Triglavskem pogorju.
Kot je že bilo objavljeno, je za letošnjo pomlad nameravanih več alpskih smučarskih tečajev v Triglavskem pogorju, in sicer predvsem na Staničevi koči in na koči pri Sedmerih jezih. Tečaje bodo vodili najboljši voditelji JZSS. Tečaji so tako organizirani, da je udeležba prav vsakomur omogočena in opozarjamo vse naše smučarje, naj ne zamude te prilike in z lepimi smučarskimi turami izpopolnijo svoje znanje na deskah tudi z alpskim teren-skim smukom. Za prvovrstno in ceneno oskrbo je preskrbljeno. Vse informacije daje in sprejema prijave G. Janez Bitenc, Staničeva koča pošta Mojstrana.

Nogavice, roka-vice, volna in bombaž 463
najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

„JAVOR“
lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo
tudi v Ljubljani, v novi palači Vzemne zavarovalnice 397

Mlajša gospodična
vajena vseh pisarniških del, korespondence in kartoteke in ki ima veliko veselje do trgovine išče službe. Oni, ki polagajo važnost na marljivost in poštenost, dobe naslov v upravi Jugoslavana. 731

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogotnik, Bohoriteva ulica 5

Sport

Sodelovanje Jugoslavije na olimpijskih igrah 1932.

V nedeljo 1. marca je imel Jugoslavanski Olimpijski odbor svojo prvo sejo v Oficirskem domu v Beogradu. Seje se vrše redno vsake tri mesece izmenično po redu: v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Namen seje je bil, da pripravi sodelovanje naše kraljevine na III. zimskih igrah v Lake Placidu v februarju 1932 in na X. olimpijskih igrah v Los Angelesu.

Predvsem je bilo potrebno razčistiti vprašanje, da li je sploh potrebno, da se olimpijade udeležimo in da si delamo stroške, ko imamo minimalne izgube na kak uspeh.

Na seji so si bili edini, da moramo sodelovati, kar ne pomeni nikakega razmetavanja denarja. Sodelovanje na olimpijadi je kvalifikacija pred javnostjo in svetom in ogromna propaganda. To dokazujejo najboljši primeri: Finska, Uruguay itd., katere države se imajo zahvaliti edino sportu za svoj prestiž. Dolžni smo to tudi milijonu Jugoslovancev, ki živijo okraj oceana, katerim bo koristil še tako majhen naš uspeh. Prav čudno bi nadalje izgledalo alko bi se ravno Jugoslavija ne udeležila, med udeleženci pa bi našli sigurno vse druge balkanske države: Bolgarijo, Grčijo, Romunijo, Turčijo in morda celo Albanijo.

Priprava za olimpijado je najboljši činitelj za napredek. Pridobijo se nove izkušnje v pogledu tehnike in organizacije, kar je pogoj nadaljnjim uspehom. Napredka v pogledu kvalitete si ne moremo misliti, ako se ne udeležimo olimpijskih iger. Vsak uspeh bo pripeljal nove pristaje sporta in sport bo zavzel čim dalje večji razmah.

Vse te čimnice so govorile za to, da se naša država mora udeležiti bodoče olimpijade. Sklenilo se je, da se pošlje tekmovalce po sledečem redu: telovadba, nogomet, smučanje, kolesarstvo, tenis, veslanje, plavanje, atletika, streljanje in rokoborba. Po možnosti bo sodelovalo tudi na svetovni umetniški razstavi za časa olimpijade.

Da se izvrši vse pripravljeno delo, morajo vsi v poštev prihajajoči savezi javiti olimpijskemu odboru, koliko tekmovalcev bodo poslali in kako se bo izvršila izbira istih, dalje kdo jih bo pripravil, stroške za pripravo in potovanje.

Razpis.

a) slalom tekme za srednješolski prehodni pokal,
b) splošne slalom tekme.
SK Ilirija razpisuje propagandne tekme v slalomu: a) za srednješolski prehodni pokal po naslednjih prepozicijah:
1) Vsakoletne tekme se udeležijo lahko le dijaki srednjih šol v skupinah iz zavodov. Najmanj 6 dijakov tvori moštvo enega zavoda. Za oceno je merodajen skupen čas štirih najboljših tekmovalcev prijavljenega moštva.
2) Pokal si pribori moštvo enega zavoda, ki doseže tri sezone zaporedoma ali pa trikrat v presledkih največje število točk.
3) Za izvršitev tekmovanja je potrebna prijava najmanj štirih zavodov.
Tekmuje se po začasnem pravilniku za slalom. Pokal brani moštvo ljubljanske realke, ki si ga je priborilo v sezoni 1928/29.
Tekma se vrši v nedeljo 8. marca 1931. pri Sv. Ani nad Tržičem.
Prijave so pismene: iz njih bo razvidno ime in priimek smučarjev odn. moštva zavoda.
Prijave je vložiti najkasneje do 18. ure dne 6. marca na naslov: SK Ilirija, poštni predal 175, ali pa oddati pri tvrdki »Alpen«, Masarykova cesta.
b) Splošna slalom tekma:
dne 8. marca 1931. se vrši istotam (glej gornji razpis) po slalom tekmi za srednješolski pokal splošna slalom tekma za posamezne pri JZSS verificirane tekmovalce.
Tekmovalne prijave, katere se naj vpošlje najkasneje do 6. marca 1931. do 18. ure na zgoraj navedene naslove, je priložiti Din 10—prijavnice. Po tem času je prijavljena dvojna. SK Ilirija.

Slalom-tekme za srednješolski pokal.
Danes v četrtek 5. t. m. ob 18-30 v klubovi sobi kavarne Evropa (vhod Dunajska cesta — dvorišče) sestane zastopnikov odn. odposlancev srednjih šol, radi razgovora glede izvedbe gornje tekme. — SK Ilirija.

Alpski smučarski tečaji v Triglavskem pogorju.
Kot je že bilo objavljeno, je za letošnjo pomlad nameravanih več alpskih smučarskih tečajev v Triglavskem pogorju, in sicer predvsem na Staničevi koči in na koči pri Sedmerih jezih. Tečaje bodo vodili najboljši voditelji JZSS. Tečaji so tako organizirani, da je udeležba prav vsakomur omogočena in opozarjamo vse naše smučarje, naj ne zamude te prilike in z lepimi smučarskimi turami izpopolnijo svoje znanje na deskah tudi z alpskim teren-skim smukom. Za prvovrstno in ceneno oskrbo je preskrbljeno. Vse informacije daje in sprejema prijave G. Janez Bitenc, Staničeva koča pošta Mojstrana.

Slalom-tekme za srednješolski pokal.
Danes v četrtek 5. t. m. ob 18-30 v klubovi sobi kavarne Evropa (vhod Dunajska cesta — dvorišče) sestane zastopnikov odn. odposlancev srednjih šol, radi razgovora glede izvedbe gornje tekme. — SK Ilirija.

Alpski smučarski tečaji v Triglavskem pogorju.
Kot je že bilo objavljeno, je za letošnjo pomlad nameravanih več alpskih smučarskih tečajev v Triglavskem pogorju, in sicer predvsem na Staničevi koči in na koči pri Sedmerih jezih. Tečaje bodo vodili najboljši voditelji JZSS. Tečaji so tako organizirani, da je udeležba prav vsakomur omogočena in opozarjamo vse naše smučarje, naj ne zamude te prilike in z lepimi smučarskimi turami izpopolnijo svoje znanje na deskah tudi z alpskim teren-skim smukom. Za prvovrstno in ceneno oskrbo je preskrbljeno. Vse informacije daje in sprejema prijave G. Janez Bitenc, Staničeva koča pošta Mojstrana.